
GOLDMAN SACHS EUROPA DUURZAAM AANDELEN FONDS (NL) N.V.

Voorheen bekend als: NN Europa Duurzaam Aandelen Fonds

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1.	ALGEMENE INFORMATIE	3
2.	BESTUURSVERSLAG	4
3.	JAARREKENING 2022	43
3.1	Balans	44
3.2	Winst-en-verliesrekening	45
3.3	Kasstroomoverzicht	46
3.4	Toelichting	47
3.5	Toelichting op de balans	53
3.6	Toelichting op de winst-en-verliesrekening	60
3.7	Overige algemene toelichtingen	62
3.8	Toelichting Aandelenklasse P	65
3.9	Toelichting Aandelenklasse U	68
3.10	Toelichting Aandelenklasse G	70
3.11	Toelichting Aandelenklasse T	72
3.12	Samenstelling van de beleggingen	74
4.	OVERIGE GEGEVENS	75
4.1	Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)	75
4.2	Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming	75
4.3	Bijzondere statutaire rechten	75
4.4	Prioriteitsaandelen	75
4.5	Bestuurdersbelangen	75
4.6	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	76
5.	BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCHAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN	89

1. ALGEMENE INFORMATIE

Directie en beheerder

Goldman Sachs Asset Management B.V.
Prinses Beatrixlaan 35
2595 AK Den Haag
Internet: www.gsam.com/responsible-investing

Directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

P. den Besten
H.W.D.G. Borrie
M.C.M. Canisius
G.E.M. Cartigny
M.C.J. Grobbe
V. van Nieuwenhuijzen
B.G.J. van Overbeek

Bewaarder

The Bank of New York Mellon SA/NV
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

Accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Fascinatio Boulevard 350
3065 WB Rotterdam

Fund Agent

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Bankier

The Bank of New York Mellon SA/NV
Boulevard Anspachlaan 1
1000 B-Brussel
België

Transfer Agent

The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam Branch
Strawinskylaan 337
1077 XX Amsterdam

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel

34231532

2. BESTUURSVERSLAG

2.1 Kerncijfers Aandelenklasse P

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	339.342	65.966	52.977	78.260	55.729
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		25.342.582	3.890.514	3.755.594	6.087.250	5.626.050
Intrinsieke waarde per aandeel	€	13,39	16,96	14,11	12,86	9,91
Transactieprijs	€	13,38	16,95	14,14	12,85	9,90
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	0,56	0,61	0,51	0,46	0,45
Netto rendement Aandelenklasse	%	-17,81	24,93	14,12	35,03	-12,56
Rendement van de index	%	-9,49	25,13	-3,32	26,05	-10,57
Relatief rendement	%	-8,32	-0,20	17,44	8,98	-1,99

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	1.731	920	892	1.411	1.596
Bedrijfslasten	-669	-412	-486	-462	-436
Waardeveranderingen	-12.596	12.725	8.711	18.729	-8.924
Totaal beleggingsresultaat	-11.534	13.233	9.117	19.678	-7.764

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,25	0,24	0,16	0,24	0,29
Bedrijfslasten	-0,10	-0,11	-0,09	-0,08	-0,08
Waardeveranderingen	-1,81	3,31	1,53	3,21	-1,60
Totaal beleggingsresultaat	-1,66	3,44	1,60	3,37	-1,39

2.1.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse P

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse P van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse P wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse P te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse P.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse P van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse P met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse P van het Fonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse P van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.2 Kerncijfers Aandelenklasse U

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	59.252	77.615	119.125	435.329	294.632
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		4.047.177	4.250.916	8.103.942	32.810.108	29.308.749
Intrinsieke waarde per aandeel	€	14,64	18,26	14,70	13,27	10,05
Transactieprijs	€	14,63	18,25	14,73	13,26	10,05
Uitgekeerd dividend per aandeel*	€	0,27	-	0,33	0,21	0,24
Netto rendement Aandelenklasse	%	-18,28	24,21	13,51	34,31	-13,01
Rendement van de index	%	-9,49	25,13	-3,32	26,05	-10,57
Relatief rendement	%	-8,79	-0,92	16,83	8,26	-2,44

* In 2021 heeft geen dividenduitkering plaatsgevonden voor Aandelenklasse – U van het Fonds. De uitdelingsverplichting over 2020 was al via een interim dividend in 2020 uitgekeerd.

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	1.384	1.302	4.607	8.007	9.175
Bedrijfslasten	-803	-1.033	-4.208	-4.475	-4.477
Waardeveranderingen	-14.825	17.754	35.512	102.189	-49.401
Totaal beleggingsresultaat	-14.244	18.023	35.911	105.721	-44.703

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	0,33	0,26	0,17	0,26	0,29
Bedrijfslasten	-0,19	-0,21	-0,16	-0,14	-0,14
Waardeveranderingen	-3,54	3,60	1,32	3,29	-1,55
Totaal beleggingsresultaat	-3,40	3,65	1,33	3,41	-1,40

2.2.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse U

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse U van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse U wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse U te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse U.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse U van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse U met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse U van het Fonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse U van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.3 Kerncijfers Aandelenklasse G

		2022
Eigen vermogen (x 1.000)	€	31.102
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		1.172.084
Intrinsieke waarde per aandeel	€	26,54
Transactieprijs	€	26,52
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	-
Netto rendement Aandelenklasse	%	0,03
Rendement van de index	%	0,91
Relatief rendement	%	-0,88

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022
Inkomsten	60
Bedrijfslasten	-28
Waardeveranderingen	4
Totaal beleggingsresultaat	36

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022
Inkomsten	0,05
Bedrijfslasten	-0,02
Waardeveranderingen	-
Totaal beleggingsresultaat	0,03

2.3.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse G

Opgenomen periode

Aandelenklasse G van het Fonds is op 9 november 2022 gestart. De onder 2022 vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 9 november tot en met 31 december.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse G van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse G wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse G te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse G.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse G van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse G met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse G van het Fonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse G van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.4 Kerncijfers Aandelenklasse T

		2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen (x 1.000)	€	4.627	5.875	4.892	59.982	48.029
Aantal geplaatste aandelen (stuks)		2.474	2.538	2.463	33.830	36.415
Intrinsieke waarde per aandeel	€	1.870,22	2.315,08	1.986,06	1.773,07	1.318,94
Transactieprijs	€	1.869,10	2.313,69	1.990,63	1.772,00	1.318,15
Uitgekeerd dividend per aandeel	€	33,13	154,58	35,01	9,46	-
Netto rendement Aandelenklasse	%	-17,72	25,05	14,29	35,23	-12,94
Rendement van de index	%	-9,49	25,13	-3,32	26,05	-9,34
Relatief rendement	%	-8,23	-0,08	17,61	9,18	-3,60

Meerjarenoverzicht in totalen

Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	107	95	574	1.162	474
Bedrijfslasten	-29	-35	-227	-286	-148
Waardeveranderingen	-1.110	1.237	4.014	15.571	-7.644
Totaal beleggingsresultaat	-1.032	1.297	4.361	16.447	-7.318

Meerjarenoverzicht per aandeel

Bedragen x € 1	2022	2021	2020	2019	2018
Inkomsten	41,63	36,04	23,20	33,79	13,31
Bedrijfslasten	-11,28	-13,28	-9,17	-8,32	-4,16
Waardeveranderingen	-431,84	469,33	162,21	452,72	-214,69
Totaal beleggingsresultaat	-401,49	492,09	176,24	478,19	-205,54

2.4.1 Toelichting op de kerncijfers Aandelenklasse T

Opgenomen periode

De vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar, tenzij anders vermeld.

Aandelenklasse T van het Fonds is gestart op 26 juni 2018. De onder 2018 vermelde cijfers hebben betrekking op 31 december respectievelijk op de periode 26 juni tot en met 31 december.

Intrinsieke waarde per aandeel

De intrinsieke waarde van Aandelenklasse T van het Fonds wordt iedere beursdag door de beheerder vastgesteld. De intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse T wordt bepaald door de waarde van Aandelenklasse T te delen door het aantal op de dag van vaststelling bij beleggers uitstaande, geplaatste aandelen van Aandelenklasse T.

Transactieprijs

De transactieprijs van Aandelenklasse T van het Fonds wordt iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel van Aandelenklasse T met een vaste op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten van de onderliggende 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Indien geen transactie heeft plaatsgevonden op deze beursdag is de opgenomen transactieprijs gelijk aan de intrinsieke waarde.

Netto rendement

Het netto rendement van Aandelenklasse T van het Fonds is gebaseerd op de intrinsieke waarde per aandeel rekening houdend met (eventuele) dividenduitkeringen. Het relatief rendement betreft het verschil tussen het netto rendement van Aandelenklasse T van het Fonds en het rendement van de index.

Gemiddeld aantal aandelen

Het gemiddeld aantal aandelen, zoals dat wordt gebruikt in de berekening van het meerjarenoverzicht per aandeel, wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van de uitstaande aandelen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

Kerncijfers per aandeel

De berekende uitkomst in het meerjarenoverzicht per aandeel kan door het moment en aantal van toe- en uittredingen in combinatie met volatiliteit in de resultaatsontwikkeling gedurende de verslaggevingsperiode een afwijkend beeld geven wanneer dit wordt vergeleken met de koersontwikkeling per aandeel over de verslaggevingsperiode.

2.5 Algemene fondsinformatie

Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. (hierna aangegeven als 'Fonds') is een naamloze vennootschap. Het Fonds heeft geen medewerkers in dienst. De directie wordt gevoerd door Goldman Sachs Asset Management B.V. ('GSAM'), gevestigd te Den Haag. GSAM is tevens de beheerder van de vennootschap en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) uit hoofde van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Alle aandelen in GSAM (voorheen: NN Investment Partners B.V.) worden gehouden door Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. (voorheen: NN Investment Partners International Holdings B.V.). Beide entiteiten maken deel uit van The Goldman Sachs Group, Inc (hierna aangegeven als 'Goldman Sachs'). Tot 11 april 2022 maakten beide entiteiten deel uit van NN Group N.V.

Goldman Sachs is beursgenoteerd aan de New York Stock Exchange en kwalificeert als een bank holding company onder Amerikaanse wetgeving. Goldman Sachs is een wereldwijd opererende financiële instelling en biedt - door middel van een grote verscheidenheid van toonaangevende bedrijven en dochterondernemingen -particulieren, bedrijven en instellingen (geïntegreerde) financiële diensten aan.

De Stichting Autoriteit Financiële Markten ("AFM") en De Nederlandsche Bank N.V. ("DNB") treden op als toezichhouders. De AFM is belast met het gedragstoezicht op grond van de Wft. Het prudentieel toezicht wordt uitgeoefend door DNB.

2.6 Overname NN Investment Partners (NN IP)

Op 18 augustus 2021 hebben NN Group en Goldman Sachs gezamenlijk besloten dat NN Investment Partners Holding N.V. wordt overgenomen door Goldman Sachs. NN Investment Partners B.V. als beheerder van de NN IP fondsen is onderdeel van deze overname. De overname heeft op 11 april 2022 plaatsgevonden. Met de overname beoogt Goldman Sachs hun groeistrategie verder vorm te geven en hun vermogensbeheerplatform te verbreden.

De managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zal ongewijzigd blijven, de directie van NN IP blijft verantwoordelijk voor de beheerste bedrijfsvoering van de activiteiten. De directie van NN IP zal ook verantwoordelijk blijven voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving.

2.7 Wijziging namen per 6 maart 2023

Op 6 maart 2023 is de naam van het Fonds gewijzigd. Tevens zijn de namen van de juridische entiteiten van NN IP gewijzigd. In het jaarverslag 2022 zijn de nieuwe namen gehanteerd zoals deze met ingang van 6 maart 2023 gelden.

Naam vanaf 6 maart 2023	Naam tot 6 maart 2023
Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	NN Europa Duurzaam Aandelen Fonds
Goldman Sachs Asset Management B.V.	NN Investment Partners B.V.
Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V.	NN Investment Partners International Holdings B.V.
Goldman Sachs Fund Holdings B.V.	NNIP Fund Holdings B.V.
www.gsam.com/responsible-investing	www.nnip.com

2.8 Fondsinformatie

Voor Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. wordt zowel een jaarverslag als een halfjaarbericht opgemaakt.

Voor uitgebreide informatie over de structuur, het profiel en het beleggingsbeleid van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. is een prospectus beschikbaar.

Voor elke Aandelenklasse is het document Essentiële Informatiedocument (Key Investor Document) opgesteld met informatie over de Aandelenklasse(n) van het Fonds, de lopende kosten en de risico's. Lees hem voordat u aandelen in een aandelenklasse van het Fonds koopt. Loop geen onnodig risico, lees het Essentiële Informatiedocument.

Financiële informatie, prospectus, Essentiële Informatiedocument en andere belangrijke informatie wordt gepubliceerd op de website van de beheerder.

2.9 Doelstelling

Het Fonds stelt zich ten doel om door middel van actief beheer te komen tot een beter totaal rendement op lange termijn dan de index.

2.10 Beleggingsbeleid

Het Fonds wordt actief beheerd en streeft ernaar te beleggen in Europese (certificaten van) aandelen (daaronder begrepen claims, converteerbare obligaties, winst- en oprichtersbewijzen dan wel opties, warrants ter verkrijging of vervreemding van dergelijke effecten en overige soortgelijke waardepapieren) van ondernemingen die een duurzame bedrijfsvoering nastreven en voldoen aan de op dat gebied door beheerder gehanteerde criteria, waarbij afwijkingsgrenzen gehanteerd worden ten opzichte van de index. De samenstelling van de beleggingen van het Fonds kan derhalve materieel afwijken van die van de index. De index is een representatieve weergave van het beleggingsuniversum. Het Fonds kan beleggen in ondernemingen die geen onderdeel uitmaken van de index. Het Fonds streeft tevens naar een lagere CO₂-voetafdruk dan de index.

Duurzame ondernemingen opereren met inachtneming van sociale normen, milieunormen en geven uitvoering aan deugdelijk ondernemingsbestuur. Duurzame ondernemingen combineren hun streven naar goede financiële resultaten met respect voor sociale en maatschappelijke standaarden (zoals mensenrechten, antidiscriminatie, tegengaan van kinderarbeid) en met respect voor het milieu. In het aandelenselectieproces maakt het Fonds gebruik van fundamentele en ESG-analyse. Ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële activiteiten zoals wapens, tabak en gokken worden uitgesloten van het beleggingsuniversum.

Het Fonds promoot ecologische- en/of sociale kenmerken, zoals beschreven in artikel 8 van Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld).

Het Fonds past actief eigenaarschap toe evenals de ESG-integratiebenadering en normatieve criteria voor verantwoord beleggen van de beheerder.

Het Fonds verbindt zich er niet toe om te beleggen in op taxonomie afgestemde ecologische duurzame beleggingen. Het is echter niet uitgesloten dat het Fonds wordt blootgesteld aan onderliggende beleggingen die bijdragen aan mitigatie van de klimaatverandering en/of adaptatie aan de klimaatverandering (met inbegrip van onderliggende beleggingen die dat faciliteren en/of bijdragen aan de transitie). Momenteel wordt het aandeel van ecologisch duurzame beleggingen in het kader van de Taxonomieverordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 (betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd) echter bij gebrek aan betrouwbare gegevens op 0% geschat.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Het Fonds heeft de mogelijkheid om de beleggingen zowel direct als indirect – bijvoorbeeld door het aangaan van exposure op de betreffende financiële instrumenten via derivaten of beleggingen in andere beleggingsfondsen – aan te houden

Het Fonds kan gebruik maken van derivaten zoals opties, futures, warrants, swaps en valutatermijntransacties. Deze kunnen worden toegepast voor het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer. Daarbij kan sprake zijn van hefboomwerking waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot. Bij het gebruik van derivaten wordt ervoor zorg gedragen dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. Het risicoprofiel behorende bij het type belegger waarop het Fonds zich richt, wijzigt niet als gevolg van het gebruik van deze instrumenten.

Naast het bovenstaande geldt ten aanzien van het beleggingsbeleid van het Fonds het volgende:

- het vermogen kan worden belegd in zowel euro's als vreemde valuta's;
- indien de beheerder daartoe aanleiding ziet, kunnen risico's, zoals valutarisico's, worden afgedekt ten opzichte van de index;
- voor zover het vermogen niet is belegd in de hiervoor genoemde financiële instrumenten, bestaat de mogelijkheid om het vermogen te beleggen in bepaalde geldmarktinstrumenten (bijvoorbeeld certificates of deposit en commercial paper), geldmarkt beleggingsfondsen of aan te houden in de vorm van liquide middelen;
- de 'global exposure' van dit Fonds wordt bepaald volgens de 'commitment' methode;
- transacties met gelieerde partijen zullen tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden;
- het Fonds belegt, in lijn met het beleggingsbeleid, in financiële instrumenten via effectenbeurzen en met door de beheerder goedgekeurde tegenpartijen. De belangrijke aandelenmarkten bevinden zich in Europa. Mogelijke voorbeelden zijn Parijs en Frankfurt;
- het Fonds zal in totaal niet meer dan tien procent van het beheerde vermogen beleggen in rechten van deelnemingen in andere beleggingsinstellingen.

2.11 Dividendbeleid

Het Fonds voert een actief dividendbeleid dat erop gericht is de winst over elk boekjaar uiterlijk 8 maanden na afloop van het boekjaar uit te keren. Het management kan overwegen om tussentijdse dividenden uit te keren of meer dan de jaarlijkse winst uit te keren. Het bedrag en de frequentie van uitkeringen kunnen van jaar tot jaar fluctueren en kunnen nul zijn. De uitkeringen kunnen per aandelenklasse variëren evenals de betalingswijze van de uitkering.

Het dividend van Aandelenklasse P werd in 2022 op kwartaalbasis uitgekeerd aan de aandeelhouders. Vanaf 2023 is de frequentie van de dividenduitkering voor Aandelenklasse P aangepast naar een jaarlijkse uitkering.

2.12 Index

MSCI Europe (NR).

2.13 Uitbesteding werkzaamheden

Uitbesteding fondsadministratie

De beheerder van het Fonds heeft de fondsenadministratie uitbesteed aan The Bank of New York Mellon SA/NV. Deze uitbesteding heeft onder meer betrekking op het berekenen van de intrinsieke waarde, de boekhouding en het verrichten van betalingen. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van deze diensten.

Uitbesteding financiële rapportages

De beheerder van het Fonds heeft het opstellen van meerdere financiële rapportages, waaronder de (half)jaarverslagen van de Nederlandse GSAM fondsen, aan Solutional Netherlands B.V. uitbesteed. De beheerder blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van de financiële rapportages.

2.14 Structuur

Het Fonds is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal zoals omschreven in artikel 76a van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een open end structuur. Het Fonds zal, bijzondere omstandigheden uitgezonderd, in beginsel iedere beursdag aandelen kunnen uitgeven of inkopen.

Het Fonds is een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe) in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). GSAM treedt op als beheerder van een icbe als bedoeld in artikel 1:1 Wft en beschikt in die hoedanigheid over een vergunning als bedoeld in artikel 2:69b lid 1, aanhef en onderdeel a van de Wft van de AFM.

Het Fonds is (zelf) juridisch eigenaar van het fondsvermogen van het Fonds.

Zowel de positieve als de negatieve waardeveranderingen in de beleggingsportefeuille van het Fonds komen ten gunste respectievelijk ten laste van het Fonds. Het Fonds heeft een afgescheiden vermogen waarvoor een wettelijke rangregeling geldt. Hierdoor dient het vermogen van het Fonds alleen ter voldoening van vorderingen die voortvloeien uit schulden die verband houden met het beheer en het bewaren van het vermogen van het Fonds en de aandelen in het Fonds.

Ingeval het Fonds in meerdere Aandelenklassen is onderverdeeld wordt per Aandelenklasse een aparte administratie gevoerd. De houders van aandelen in een bepaalde Aandelenklasse zijn economisch gerechtigd tot het vermogen zoals dat uit de administratie van het Fonds met betrekking tot de desbetreffende Aandelenklasse blijkt. Het in elke Aandelenklasse te storten of daaraan toe te rekenen gedeelte van het vermogen van het Fonds wordt overeenkomstig het beleggingsbeleid van het Fonds belegd. De Aandelenklassen hebben derhalve hetzelfde beleggingsbeleid maar kunnen een andere koersvorming hebben. Alle aan een Aandelenklasse toe te rekenen opbrengsten en kosten worden in de voor de betreffende Aandelenklasse te voeren administratie separaat verantwoord. Dit komt tot uitdrukking in de intrinsieke waarde van een aandeel van de betreffende Aandelenklasse.

Om de handelbaarheid van de aandelen van het Fonds te bevorderen, is gekozen voor de structuur van een open end beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal.

Het Fonds is onderverdeeld in één of meerdere Aandelenklassen. De Aandelenklassen binnen het Fonds kunnen onderling verschillen op het vlak van kosten- en vergoedingsstructuur, het minimum bedrag van eerste inleg, eisen aan de hoedanigheid van de beleggers, de valuta waarin de intrinsieke waarde is uitgedrukt, etc.

Overzicht karakteristieken per Aandelenklasse per 31-12-2022

Aandelenklasse P

Hoedanigheid beleggers	Dit is een beursgenoteerde aandelenklasse bestemd voor particuliere (niet professionele) beleggers.		
Juridische naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - P		
Commerciële naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL)		
Handelssymbool	GSEDA		
ISIN code	NL0000292746		
Managementvergoeding	0,55%		
Vaste Overige Kostenvergoeding	0,13%		

Overzicht karakteristieken per Aandelenklasse per 31-12-2022

Aandelenklasse U

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor aan de beheerder gelieerde verzekeraars ten behoeve van vermogensopbouw.
Juridische naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - U
Commerciële naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - U
ISIN code	NL0010583423
Managementvergoeding	1,16%

Aandelenklasse G

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor door de beheerder goedgekeurde verzekeraars ten behoeve van vermogensopbouw in het kader van zgn. unit linked beleggingsverzekeringen.
Juridische naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - G
Commerciële naam	Europa Duurzaam Aandelenfonds
ISIN code	NL0015000RM8
Managementvergoeding	0,55%

Aandelenklasse T

Hoedanigheid beleggers	Dit is een aandelenklasse bestemd voor andere door de beheerder beheerde icbe's en beleggingsinstellingen dan wel aan de beheerder gelieerde partijen.
Juridische naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - T
Commerciële naam	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - T
ISIN code	NL0012817076
Managementvergoeding	0,48%

Op- en afslagvergoeding

Opslagvergoeding	0,20%
Afslagvergoeding	0,06%
Maximale opslagvergoeding	0,40%
Maximale afslagvergoeding	0,40%

Toelichting vergoedingen**Managementvergoeding**

Aan de aandelenklasse wordt een managementvergoeding in rekening gebracht per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelenklasse aan het einde van iedere dag.

Vaste Overige Kostenvergoeding

Naast de managementvergoeding worden overige kosten ten laste van de aandelenklasse gebracht. Deze kosten worden middels een vaste vergoeding per jaar, de Vaste Overige Kostenvergoeding ("VOK"), in rekening gebracht, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelenklasse aan het einde van iedere dag.

Overige kosten

Ten laste van de aandelenklasse kunnen Overige kosten in rekening worden gebracht. Deze kosten worden, voor zover van toepassing, nader onderbouwd in de toelichting op de betreffende aandelenklasse zoals opgenomen in de jaarrekening.

Op- en afslagvergoeding

Betreft aan aandeelhouders in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van aandelen in het Fonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de intrinsieke waarde, dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

Het actuele percentage van de op- en afslag wordt gepubliceerd op de website van de beheerder en kan derhalve fluctueren. Dit percentage kan zonder voorafgaande mededeling worden aangepast, indien de beheerder dit noodzakelijk acht ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds.

Maximale op- en afslagvergoeding

De beheerder heeft uit oogpunt van transparantie een maximum percentage vastgesteld over de intrinsieke waarde van de aandelen. In uitzonderlijke marktomstandigheden, zulks ter discretie van de beheerder, kan de beheerder in het belang van de zittende aandeelhouders van het Fonds een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Fonds geldende maximum percentage. Daarnaast kan de beheerder in het belang van de zittende aandeelhouders een hoger percentage hanteren dan het op dat moment voor het Fonds geldende (maximum) percentage in het geval van exceptionele, omvangrijke opdrachten tot aan- en verkoop betreffende aandelen in het Fonds, zulks ter vergoeding van de daarmee verband houdende additionele transactiekosten.

2.15 Uitgifte en inkoop van aandelen

Het Fonds is een open end beleggingsmaatschappij, hetgeen betekent dat de directie van het Fonds, behoudens uitzonderlijke situaties, op verzoek van beleggers (ingekochte) aandelen zal uitgeven en/of vervreemden ("uitgifte") en gehouden is op verzoek van beleggers aandelen te verkrijgen ("inkoop") tegen de transactieprijs van een aandeel zoals die voor een betreffende beursdag is vastgesteld. De transactieprijs van een aandeel in het Fonds is de intrinsieke waarde vermeerderd of verminderd met een vaste op- of afslag ter dekking van de aan- en verkoopkosten van 'fysieke' beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het betreffende Fonds en komt ten goede aan het betreffende Fonds.

Uitgifte en inkoop is op iedere beursdag mogelijk. Het Fonds zal op verzoek aandelen uitgeven of inkopen. De directie van het Fonds kan de uitgifte of de inkoop van aandelen weigeren indien naar het oordeel van de beheerder door uitgifte of de inkoop van aandelen het Fonds niet langer zou voldoen aan een of meer van de vereisten om te worden aangemerkt als fiscale beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Uitgifte van aandelen van Aandelenklassen P geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals gebruikelijk op de effectenbeurs van Euronext Amsterdam by NYSE Euronext. Uitgifte van aandelen van Aandelenklassen U, G en T geschiedt onder de afhandelingsvoorwaarden zoals bepaald in de tussen het Fonds en Euroclear Nederland (Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer B.V.), gevestigd te Amsterdam ter zake gesloten overeenkomst.

2.16 Kopen en verkopen van aandelen in het Fonds

Alle aandelenklassen van het Fonds kennen één handelsmoment per beursdag. Aan- en verkoopopdrachten die op een beursdag voor 16.00 uur ("cut-off tijdstip") worden ingelegd op de beurs (in geval van een beursgenoteerde aandelenklasse) dan wel bij de Transfer Agent worden afgewikkeld tegen de transactieprijs zoals die de eerstvolgende beursdag wordt vastgesteld door de beheerder, behoudens indien sprake is van vervroegde sluiting van de beurs.

Aandelenklasse P en de Fund Agent

Aandelen van Aandelenklasse P van het Fonds zijn toegelaten tot de notering en kunnen worden gekocht en verkocht op Euronext Amsterdam bij NYSE Euronext door tussenkomst van een bank of andere financiële onderneming die intermediair is in de zin van de Wet giraal effectenverkeer.

Het Fonds is met ING Bank N.V. overeengekomen dat ING Bank N.V. als Fund Agent zal fungeren. De Fund Agent is er voor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten zoals die zijn ingelegd in het beursorderboek met betrekking tot Aandelenklasse P van het Fonds, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Fund Agent alle aan- en verkooporders met betrekking tot Aandelenklasse P van het Fonds, via de Transfer Agent, doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend wordt door de beheerder, door tussenkomst van de Fund Agent, aangeleverd bij Euronext Amsterdam bij NYSE Euronext.

Aandelenklassen U, G en T en de Transfer Agent

Aandelen van Aandelenklassen U, G en T van het Fonds kunnen worden gekocht en verkocht door tussenkomst van The Bank of New York Mellon SA/NV te Brussel, België. De Transfer Agent, tevens zijnde The Bank of New York Mellon SA/NV, is ervoor verantwoordelijk om de aan- en verkoopopdrachten van betreffende aandelen van deze aandelenklassen zoals die bij haar zijn ingelegd in het orderboek, met inachtneming van de voorwaarden zoals vermeld in het prospectus te beoordelen en te accepteren. Na sluiting van het orderboek zal de Transfer Agent het saldo van alle aan- en verkooporders doorgeven aan het Fonds. De transactieprijs waartegen deze aan- en verkooporders de volgende beursdag worden afgerekend, wordt door de beheerder gepubliceerd.

2.17 Fiscale aspecten

Het Fonds heeft de status van fiscale beleggingsinstelling (FBI) zoals bedoeld in artikel 28 Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Het Fonds is opgezet om aan de voorwaarden van een fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 te voldoen. Op een fiscale beleggingsinstelling is het bijzondere vennootschapsbelasting tarief van 0% van toepassing. Wanneer het Fonds niet aan de voorwaarden voldoet vervalt in beginsel de status van fiscale beleggingsinstelling met terugwerkende kracht tot begin van het jaar en is het Fonds normaal onderworpen aan de vennootschapsbelasting. De beheerder ziet er op toe dat voor zover het in haar vermogen ligt, het Fonds te allen tijde aan de in de wet en in het Besluit beleggingsinstellingen gestelde voorwaarden voldoet.

Een van de belangrijke voorwaarden is dat het Fonds de voor uitdeling beschikbare winst binnen acht maanden na het einde van het boekjaar aan de aandeelhouders uit dient te keren (uitdelingsverplichting). Een positief saldo van koersresultaten op effecten en een positief saldo ter zake van vervreemding van overige beleggingen (zowel gerealiseerd als ongerealiseerd), na aftrek van een evenredig aandeel in de kosten die met het beheer van de beleggingen verband houden, wordt toegevoegd aan de zogeheten herbeleggingsreserve en valt niet onder de uitdelingsverplichting. Het Fonds kan daarnaast onder gestelde voorwaarden een afrondingsreserve tot ten hoogste 1% van het gestort kapitaal vormen welke de uitdelingsverplichting gedeeltelijk op kan schorten.

Het Fonds houdt op winstuitkeringen in beginsel 15% dividendbelasting in. Een eventuele uitdeling ten laste van de herbeleggingsreserve kan onder omstandigheden ook zonder de inhouding van dividendbelasting plaatsvinden. Het kan voorkomen dat het Fonds de inkoop van aandelen dient te belasten met dividendbelasting. Ook kan het Fonds er onder omstandigheden voor kiezen om dividendbelasting in te houden op de inkoop van aandelen van haar aandeelhouders.

Wanneer het Fonds gehouden is om dividendbelasting in te houden kan het onder omstandigheden een vermindering toepassen op het deel dat ook daadwerkelijk aan de belastingdienst dient te worden afgedragen (afdrachtvermindering). Het bedrag van de afdrachtvermindering wordt bepaald door de ten laste van het Fonds ingehouden Nederlandse dividendbelasting en buitenlandse bronheffing (tot ten hoogste 15%). Ten aanzien van de te claimen afdrachtvermindering die verband houdt met de ingehouden buitenlandse bronheffing geldt een beperking voor zover Nederlandse rechtspersonen die vrijgesteld zijn van vennootschapsbelasting in het Fonds participeren, dan wel voor zover buitenlandse lichamen in het Fonds participeren die op grond van de Nederlandse wet dan wel een regeling of verdrag ter voorkoming van dubbele belasting recht hebben op teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting.

2.18 Auditcommissie taken

Voor beleggingsinstellingen welke als organisatie van openbaar belang (OOB) worden gekwalificeerd moet in principe een auditcommissie worden ingesteld. GSAM is op grond van artikel 3 Besluit instelling auditcommissie echter vrijgesteld van het aanstellen van een auditcommissie. Dit betekent dat de fondsen van GSAM met een OOB status geen auditcommissie hebben. De afwezigheid van een auditcommissie betekent echter niet dat de hierbij behorende taken vervallen, maar dat deze op een andere plaats binnen de GSAM organisatie dienen te zijn belegd. Onderstaand overzicht geeft van de belangrijke toezichthoudende taken van de auditcommissie weer. Binnen GSAM zullen deze taken door de vergadering van houders van prioriteitsaandelen, Goldman Sachs Fund Holdings B.V., worden uitgevoerd.

- Procedure voor aanstellen controlerend accountant

Het is de taak van de auditcommissie de procedure voor de selectie van de externe accountant vast te stellen.

- Rapportage door de controlerend accountant

De auditcommissie is verantwoordelijk voor het doornemen en bespreken van de rapportage van de controlerend accountant, alsmede het monitoren van adequate opvolging.

- Monitoren onafhankelijkheid controlerend accountant

De auditcommissie is verantwoordelijk voor het monitoren van de onafhankelijkheid van de controlerend accountant, zowel voorafgaand als gedurende de controleperiode.

- Goedkeuren non-audit werkzaamheden

Naast de reguliere controlewerkzaamheden worden door de controlerend accountant jaarlijks ook andere werkzaamheden uitgevoerd. Dit zijn de overige- of niet-controleopdrachten. De auditcommissie is verantwoordelijk voor het vooraf goedkeuren van dergelijke aanvullende diensten als deze door de controlerend accountant worden uitgevoerd.

2.19 Stembeleid

Verantwoording over de bepalingen gericht tot aandeelhouders in het algemeen en institutionele beleggers in het bijzonder in de Nederlandse Corporate Governance Code en vanuit de NN IP Voting policy, zoals deze in 2022 van kracht was.

GSAM is ervan overtuigd dat ondernemingen die voldoende aandacht besteden aan goed ondernemingsbestuur op lange termijn beter presteren. Wij beschouwen het als onze verantwoordelijkheid goed ondernemingsbestuur aan te moedigen bij de ondernemingen waarin wij, in het belang van onze cliënten, investeren.

In de Nederlandse Corporate Governance Code, onderschreven door GSAM, zijn een aantal principes opgenomen die specifiek gericht zijn op institutionele beleggers alsook op alle aandeelhouders in Nederlandse beursvennootschappen. Van institutionele beleggers wordt onder andere verwacht dat zij een stembeleid publiceren op de website, op grond waarvan het stemrecht wordt uitgeoefend op aandeelhoudersvergaderingen. Daarnaast wordt er vanuit de Code verwacht dat er aandacht is voor lange termijn waarde creatie, effectief bestuur en toezicht, en beloningsbeleid van bestuurders. GSAM ('de beheerder') heeft in haar rol als beheerder van fondsen een eigen stembeleid ontwikkeld op grond waarvan het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (in en buiten Nederland) wordt uitgeoefend. Dit stembeleid wordt door GSAM ook gebruikt voor het uitoefenen van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen namens Belgische en Luxemburgse GSAM fondsen alsmede de Altis Multimanager Fondsen.

De klanten van GSAM bestaan wereldwijd uit grote en kleine beleggers met uiteenlopende waarden en voorkeuren. Daarom baseren wij ons stembeleid op de algemeen aanvaarde best practices op het gebied van goed bedrijfsbestuur. Deze omvatten bijvoorbeeld de bestuurlijke richtlijnen van de OESO en de Global Corporate Governance-richtlijnen van het International Corporate Governance Network (ICGN) en Eumedion. Bij het uitoefenen van het stemrecht wordt rekening gehouden met de regelgeving en normen in de landen en sectoren waarin wordt belegd. Het stembeleid dient als een belangrijk raamwerk op basis waarvan wij ons stemrecht uitoefenen, waarbij afwijking van het stembeleid steeds mogelijk is indien, ter discretie van de fondsbeheerder, het collectieve belang van de beleggers in het Fonds daarmee is gediend. De beheerder is van oordeel dat bedrijven met aandacht voor goed ondernemingsbestuur, en die bij de bedrijfsvoering de belangen van aandeelhouders en andere relevante stakeholders in ogenschouw nemen, uiteindelijk betere prestaties zullen leveren. Door actief gebruik te maken van het aan de aandelen verbonden stemrecht, kan de beheerder een positieve invloed uitoefenen op de corporate governance van de betreffende ondernemingen. Aandeelhouders kunnen zich bijvoorbeeld uitspreken over de benoeming van nieuwe bestuurders en commissarissen, maar ook over het beloningsbeleid van ondernemingen en wijzigingen van de statuten. Door samen te werken met andere beleggers (bijvoorbeeld via PRI en Eumedion) wenden we onze invloed verder maximaal aan.

2.19.1 Stemmen voor GSAM fondsen

Met het oog op de afweging tussen het belang van beleggers bij de uitoefening van het stemrecht enerzijds en kostenbeheersing en praktische uitvoerbaarheid anderzijds, wordt alleen gestemd op aandelen die worden gehouden in de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse GSAM fondsen met meer dan € 100 miljoen aan beheerd vermogen in aandelen. Voor de fondsen die aan dit criterium voldoen zal het stemrecht worden uitgeoefend, tenzij de uitoefening van deze rechten niet in het collectieve belang van de beleggers in het Fonds wordt geacht of in strijd is met lokale regelgeving.

Voor fondsen die vallen onder de NN IP Sustainable Investments Strategy, zoals deze in 2022 van kracht was, wordt geen minimum omvang criterium gehanteerd, daar deze fondsen specifiek hun duurzame beleid en criteria ook via het stembeleid willen uitvoeren. Daarbij kan bij agendapunten die milieuzaken en sociale aangelegenheden betreffen, het stemgedrag afwijken van het stemgedrag bij de andere fondsen waarvoor wordt gestemd.

De beheerder heeft een Proxy Voting Commissie aangesteld dat verantwoordelijk is voor het uitoefenen van het stemrecht. Het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen kan elektronisch worden uitgeoefend waarbij de beheerder niet zelf aanwezig is op de vergadering, maar in enkele gevallen wordt er ook voor gekozen om zelf een aandeelhoudersvergadering bij te wonen en daar het woord te voeren. Ook kan het voorkomen dat aan een andere institutionele belegger een volmacht wordt gegeven om namens beheerder het woord te voeren. In 2022 zijn er een aantal aandeelhoudersvergaderingen bijgewoond maar in verband met de Covid-voorschriften zijn de meeste stemmen elektronisch uitgebracht.

Voor een beschrijving van het stembeleid en inzicht in het daadwerkelijke stemgedrag zoals dat in de verslaggevingsperiode van toepassing was, verwijzen wij naar de website.

2.20 Verantwoord beleggen

Bij GSAM is Verantwoord Beleggen (VB) een uitgangspunt van onze werkwijze naast het bieden van klantgerichte oplossingen. Onze benadering voor VB is gebaseerd op zowel onze beleggingsrichtlijnen als het naleven van wet- en regelgeving, maar ook onze waarden als bedrijf. Wij onderschrijven de algemeen erkende uitgangspunten voor Verantwoord Beleggen van de PRI (Principles for Responsible Investment) en zijn sinds 2008 ondertekenaar van deze uitgangspunten.

De beleggingsrichtlijnen en onderliggende beleidsstukken houden in dat wij sociale en milieu criteria naast uitgangspunten van goed ondernemingsbestuur (gezamenlijk ESG criteria) hanteren bij het nemen van onze beleggingsbeslissingen en dat wij onze verantwoordelijkheid nemen als aandeelhouder en lening verschaffer door ons stemrecht uit te oefenen waar mogelijk en in dialoog te gaan met ondernemingen, uitgevende instellingen en overheidsvertegenwoordigers over hun ambities en prestaties op het terrein van mens, milieu en maatschappij.

Onderdeel van onze werkwijze is ook dat wij een aantal uitsluitingen zoals controversiële wapens en teerzandolie hanteren indien de activiteiten een bepaald percentage van de bedrijfsopbrengsten genereren. In 2022 hebben we onze criteria rondom teerzandolie en pijplijnen nader gepreciseerd. We bieden gespecialiseerde duurzame beleggingsfondsen en op maat gemaakte oplossingen voor Verantwoord Beleggen aan. In 2022 zijn er additioneel duurzame fondsen op de markt gebracht die zich richten op beleggers die in lijn met het akkoord van Parijs hun portefeuille willen samenstellen.

GSAM is actief betrokken bij (inter)nationale initiatieven, waarbij het belang van een verantwoorde beleggingsaanpak voorop staat.

2.20.1 Het integreren van ESG als integraal onderdeel van analyses

Als onderdeel van onze rol en verantwoordelijkheid onderkennen wij dat ESG onderwerpen een belangrijke impact kunnen hebben op het rendement en de veerkracht van onze beleggingsportefeuilles. Dit is in meer of mindere mate van toepassing op verschillende ondernemingen, sectoren, regio's en typen beleggingen. ESG integratie is een van de zes principes van PRI waaraan wij ons als ondertekenaar hebben gecommitteerd.

Wij zijn van mening dat integrale ESG analyses betrekking hebben op zowel financiële informatie als belangrijke niet financiële informatie bij de uitvoering van beoordelingen van ondernemingen. Op deze wijze krijgen wij een meer volledig overzicht van kansen en risico's dan wanneer we ons zouden beperken tot uitsluitend financiële informatie. Bij GSAM worden ESG zaken systematisch geïntegreerd in onze producten waarbij wij ons in de markt positioneren met onze leidende rol in de praktische toepassing van ESG integratie.

Materialiteit is voor ons de kern van het ESG integratieproces. Dit betekent bijvoorbeeld dat onze aandelenanalisten kijken naar factoren die op lange termijn een materiële impact hebben op het lange termijn bestaansrecht van ondernemingen en hiermee op het rendement van het betreffende aandeel.

Voor bedrijfsobligaties letten onze analisten op factoren die mogelijk invloed hebben op het operationeel resultaat en kasstromen van ondernemingen en, in uitzonderlijke gevallen, het vermogen van ondernemingen om aan haar verplichtingen tegemoet te komen en de credit rating vast te houden dan wel te verbeteren.

In 2021 is de Europese verordening betreffende informatieverstopping over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) van kracht geworden. De SFDR moet meer transparantie creëren over de integratie van duurzaamheidsrisico's en -kansen. De verordening kent verschillende vereisten waaraan beleggers moeten voldoen en moeten laten zien hoe zij ESG integreren en hoe hun beleggingen bijdragen aan duurzaamheid of duurzaamheidsrisico's meeweegt. Hieraan is door GSAM voldaan door zowel op onze websites als in fondsdocumentatie additionele informatie te verschaffen over onze werkwijze. Beleggers kunnen zo makkelijker producten vergelijken en meer inzicht krijgen in de manier waarop wij hun geld beleggen. Ook zijn onze financiële producten geclassificeerd conform de richtlijn die zijn uitgevaardigd. Dit betekent dat ons gamma aan beleggingsfondsen een classificatie heeft gekregen volgens de vereisten van artikel 6, 8 of artikel 9 van de Europese SFDR richtlijn.

2.20.2 Goed ondernemingsbestuur en actief stemmen

De fondsen van GSAM worden beheerd met als doel om een optimaal rendement voor onze klanten te behalen, in overeenstemming met de wet- en regelgeving en het beleggingsbeleid van elk afzonderlijk Fonds. We zijn ervan overtuigd dat ondernemingen met een deugdelijk bestuur, die transparant zijn voor hun aandeelhouders en andere belanghebbenden ('corporate governance'), naar verwachting betere resultaten boeken op lange termijn. We beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om deugdelijk bestuur te bevorderen bij de ondernemingen waarin we beleggen. Een van de manieren om dit te bewerkstelligen is actief gebruik te maken van het aan de aandelen verbonden stemrecht. Bij het uitbrengen van onze stem tijdens aandeelhoudersvergaderingen handelen wij in het beste belang van de economische eigenaars van de aandelen en conform onze uitgangspunten die wij hebben vastgelegd in ons stembeleid. In 2022 hebben wij wederom het stemrecht wereldwijd uitgeoefend en specifiek aandacht gegeven aan aspecten van goed ondernemingsbestuur en aan klimaat gerelateerde onderwerpen.

2.20.3 In dialoog met onze bedrijven

Dialoog en engagement met bedrijven zijn onderdeel van het beleggingsproces als een actieve belegger. Onze analisten, portefeuillemanagers en ESG-specialisten hebben regelmatig overleg met de bedrijven waarin GSAM namens haar klanten belegt. Door de voortdurende dialoog stimuleert GSAM bedrijven om te voldoen aan de milieue, sociale en bestuurlijke werkwijzen die wij passend achten. GSAM verwacht dat alle bedrijven waarin ze belegt normen, beleid en beheerprocessen implementeren ten aanzien van de potentiële ESG-rijco's. Om de dialoog en engagement meer kracht bij te zetten werken we regelmatig samen met andere beleggers. Een belangrijk thema binnen ons dialoog programma is corporate governance naast klimaat ambities. Extra aandacht wordt gegeven aan die bedrijven en uitgevende instellingen die onvoldoende scoren op een viertal specifieke parameters rondom ondernemingsbestuur. Deze monitoren wij per kwartaal. Dit om dit onderwerp duidelijker naar voren te brengen in lijn met de Europese richtlijnen voor verantwoord beleggen (SFDR) met betrekking tot goed ondernemingsbestuur.

2.20.4 We steunen internationale initiatieven

Door het ondertekenen van en het betrekken zijn bij (inter)nationale initiatieven onderschrijft GSAM haar ambitie en aanpak op het gebied van verantwoord beleggen. Enkele voorbeelden:

- GSAM is sinds 2008 ondertekenaar van de principes voor Verantwoord Beleggen van de door de Verenigde Naties ondersteunde Principles for Responsible Investment. Deze verzameling van wereldwijde best practices helpt effectenhouders en vermogensbeheerders bij het integreren van ESG-kwesties in de beleggingspraktijk.
- Het Nederlandse corporate governance forum Eumedion vertegenwoordigt het belang van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en de kwaliteit van het gerelateerde duurzaamheidsbeleid. Het doel hiervan is goed ondernemingsbestuur en kwalitatief duurzaamheidsbeleid vast te houden en verder te ontwikkelen, gebaseerd op de verantwoordelijkheid die Nederlandse institutionele investeerders hebben. Tegelijkertijd wil Eumedion de acceptatie en het toepassen van algemeen geaccepteerde corporate governance standaarden in Nederland, maar vooral ook in Europa, bevorderen.

GSAM is actief lid van de beleggingscommissie, de juridische commissie en de onderzoekscommissie en nam in 2022 actief deel in verschillende gespreksrondes met bestuurders van in Nederland gehuisveste (multinationale) ondernemingen.

- GSAM is ook lid van het International Corporate Governance Network (ICGN). Deze organisatie bevordert de totstandkoming van effectieve corporate governance standaarden en richtlijnen en biedt ons een klankbord om te bezien hoe goed ondernemingsbestuur te vertalen is naar verschillende geografische regio's om vanuit eenheid ruimte te kunnen bieden aan verschillende wijzen van implementatie.
- GSAM is deelnemer aan Climate Action 100+. Dit is een initiatief van beleggers om engagement aan te gaan met ondernemingen die gezien worden als de grootste uitstoters van broeikasgassen en met andere bedrijven wereldwijd die de energietransitie kunnen stimuleren. In 2022 hebben we helaas minder vooruitgang gezien dan gewenst door de ontwikkelingen op de energiemarkt als gevolg van de Russische inval in Oekraïne. Dit is een ontwikkeling die we nauwgezet blijven volgen om ervoor te zorgen dat ambities die al uitgesproken zijn door bedrijven wel waargemaakt gaan worden.
- We hebben in 2022 de commitment letter getekend voor de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Dit is een initiatief onder leiding van de financiële sector om een geharmoniseerde wereldwijde standaard te ontwikkelen om de broeikasgasemissies van leningen en investeringen te meten en openbaar te maken, om financiële instellingen uiteindelijk in staat te stellen op wetenschap gebaseerde doelen te stellen en hun portefeuille af te stemmen op het Klimaatakkoord van Parijs.

2.21 Bewaarder

De activa van het Fonds worden bewaard door The Bank of New York Mellon SA/NV, Amsterdam branch, als de bewaarder van het Fonds (de "bewaarder").

Het eigen vermogen van de bewaarder bedraagt ten minste € 730.000,-.

Tussen de beheerder en bewaarder van het Fonds is een schriftelijke overeenkomst inzake beheer en bewaring gesloten. Op hoofdlijnen bevat deze overeenkomst de volgende elementen:

- de bewaarder zorgt ervoor dat de kasstromen van het Fonds naar behoren worden gecontroleerd en in het bijzonder dat alle betalingen door of namens beleggers bij de inschrijving op de aandelen ontvangen zijn en dat alle contanten van het Fonds geboekt worden op kasgeldrekeningen die op naam van het Fonds of op naam van de bewaarder die namens het Fonds optreedt, geopend zijn bij (in beginsel) een entiteit zoals beschreven in artikel 18 lid 1 onder a), b) en c) van de Europese Richtlijn 2006/73/EG (een kredietinstelling of een bank waaraan in een derde land een vergunning is verleend).
- de activa van het Fonds bestaande uit financiële instrumenten worden bij de bewaarder in bewaring gegeven. De bewaarder houdt alle financiële instrumenten die kunnen worden geregistreerd op een financiële instrumentenrekening in de boeken van de bewaarder in bewaarneming op aparte rekeningen op naam van het Fonds. Daarnaast houdt de bewaarder alle financiële instrumenten in bewaarneming die fysiek aan de bewaarder kunnen worden geleverd.
- voor de overige activa van het Fonds gaat de bewaarder na of het Fonds de eigenaar is van deze activa op basis van informatie of documenten die de beheerder zijn verstrekt dan wel op basis van ander extern bewijsmateriaal. De bewaarder houdt voor deze overige activa een register bij.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de verkoop, de uitgifte, de inkoop, de terugbetaling en de intrekking van aandelen in het Fonds gebeuren in overeenstemming met Nederlands recht, de statuten van het Fonds en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de waarde van aandelen in het Fonds wordt berekend overeenkomstig Nederlands recht, de statuten van het Fonds en de daarvoor geldende procedures.
- de bewaarder voert de aanwijzingen van de beheerder uit, tenzij deze in strijd zijn met Nederlands recht of de statuten van het Fonds.
- de bewaarder zorgt ervoor dat bij transacties met betrekking tot de activa van het Fonds de tegenwaarde binnen de gebruikelijke termijnen wordt overgemaakt aan het Fonds.
- de bewaarder zorgt ervoor dat de opbrengsten van het Fonds een bestemming krijgen die in overeenstemming is met Nederlands recht en met de statuten van het Fonds.

De bewaarder treedt bij de bewaring op in het belang van het Fonds alsmede de beleggers in het Fonds

Op verzoek van beleggers is een afschrift van deze overeenkomst verkrijgbaar bij de beheerder tegen ten hoogste de kostprijs.

Het is de bewaarder toegestaan de bewaartak zoals omschreven in artikel 22, vijfde lid, richtlijn 2009/65/EU en geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving onder bepaalde voorwaarden uit te besteden aan derden indien daarvoor een objectieve reden bestaat. Dit betreft het door lokale (sub)custodians (laten) uitvoeren van custody activiteiten in landen waar de bewaarder niet zelf een directe participant bij de lokale Central Securities Depository ('CSD') is. Een lijst met de (sub)custodians, waarvan de bewaarder gebruikmaakt, is gepubliceerd op de website van de beheerder. Deze lijst met (sub)custodians kan aan verandering onderhevig zijn. Op verzoek van beleggers is een actueel overzicht van de lokale (sub)custodians, aan wie de bewaarder bewaarnemingstaken heeft uitbesteed, verkrijgbaar bij de beheerder van het Fonds tegen ten hoogste de kostprijs.

Volgens Nederlands recht is de bewaarder jegens het Fonds of de beleggers aansprakelijk voor het verlies door de bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming van de in bewaarneming genomen financiële instrumenten is overgedragen. In geval van een dergelijk verlies van een in bewaarneming genomen financieel instrument restitueert de bewaarder onverwijld een financieel instrument van hetzelfde type of voor een overeenstemmend bedrag aan het Fonds. De bewaarder is niet aansprakelijk indien hij kan aantonen dat het verlies het gevolg is van een externe gebeurtenis waarover hij redelijkerwijs geen controle heeft en waarvan de gevolgen onvermijdelijk waren, ondanks alle inspanningen om deze te verhinderen.

De bewaarder is jegens het Fonds of de beleggers eveneens aansprakelijk voor alle andere verliezen die zij ondervinden doordat de bewaarder zijn verplichtingen met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt.

2.22 Voornaamste risico's en onzekerheden

Aan beleggingen in het Fonds zijn financiële kansen, maar ook financiële risico's verbonden. De waarde van de beleggingen kan zowel stijgen als dalen en aandeelhouders van het Fonds kunnen mogelijk minder terugkrijgen dan zij hebben ingelegd. Een spreiding van de beleggingen zal naar verwachting een dempend effect op deze risico's kunnen hebben.

Een totaaloverzicht van de risico's waarbij de risico's van het Fonds zijn geordend naar 'groot, middelgroot en klein' is opgenomen in het prospectus. In het geval van nieuwe regelgeving op het gebied van risicomanagement, wordt informatie toegevoegd. De voornaamste risico's welke het Fonds loopt zijn:

Marktrisico

Het Fonds is gevoelig voor waardeveranderingen van de beleggingen als gevolg van fluctuaties van prijzen in financiële markten zoals de aandelen of vastrentende markten (marktrisico). Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele instrumenten, waarin het Fonds belegt, fluctueren. Indien het Fonds gebruik maakt van derivaten zoals omschreven onder "Beleggingsbeleid", kunnen deze toegepast worden voor zowel het afdekken van risico's als efficiënt portefeuillebeheer. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbevingen wordt vergroot.

Om de marktrisico's te beperken worden de beleggingen over diverse landen, sectoren en/of ondernemingen gespreid. Een overzicht van de samenstelling van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de Samenstelling van de beleggingen.

In de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022' van het bestuursverslag is een nadere toelichting opgenomen over het eventuele gebruik van derivaten in de verslagperiode.

De volatiliteit wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie; deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Bij een grote standaarddeviatie (= hoge volatiliteit) is er sprake van een brede range van mogelijke uitslagen. De standaarddeviatie bedroeg 19,35% ultimo 2022 (ultimo 2021: 14,82%).

De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de index. De tracking error wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. De tracking error bedroeg 8,22% ultimo 2022 (ultimo 2021: 7,02%).

Valutarisico

Indien kan worden belegd in (effecten luidende in) andere valuta's dan de valuta waarin het Fonds is genoteerd, kunnen valutaschommelingen zowel een positieve als een negatieve invloed hebben op het beleggingsresultaat.

Een overzicht met informatie over de valutapositie van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in de toelichting op de balans onder Valutarisico.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico's kunnen ontstaan wanneer een bepaalde onderliggende belegging moeilijk te verkopen is. Doordat het Fonds in incurante effecten kan beleggen, bestaat het risico dat het Fonds niet de mogelijkheid heeft om financiële middelen vrij te krijgen die nodig kunnen zijn om aan bepaalde verplichtingen te voldoen.

Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Fonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn.

Fraude risico's en corruptie

Fraude is elke opzettelijke handeling of nalatigheid om anderen te misleiden, waardoor het slachtoffer verlies lijdt en/of de dader winst behaalt. Corruptie is het misbruiken van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin, waaronder omkoping. Het ontbreken van controles in het betalingsproces verhoogt de waarschijnlijkheid en creëert daardoor de mogelijkheid tot fraude.

De asset management industrie kenmerkt zich door het doen beheren van vermogen van derden, welke in zijn geheel vrij omvangrijk is. Toegang hebben tot dit vermogen verhoogd het inherente risicoprofiel van GSAM op het gebied van fraude en corruptie. Om dit risico te beheersen voert GSAM jaarlijks een fraude en corruptie risico assessment uit, om identificatie, de blootstelling aan en beheersing van deze risico's vast te stellen. GSAM concludeert in zijn jaarlijkse risico assessment dat er geen hoge restrisico's zijn op het gebied van fraude en corruptie. De voornaamste inherente risico's zoals die door GSAM zijn geïdentificeerd in de jaarlijkse risk assessment zijn de volgende:

- Cyber risico's;
- Ongeautoriseerde afschrijving van gelden;
- Frauduleuze facturen;
- Risico van handel met voorkennis;
- Omkoping.

De volgende maatregelen zijn getroffen om deze inherente risico's te mitigeren:

Cyber risico's, cyber risico wordt onderkend als een verzamelaar welke bewust (bijv. ransomware) of onbewust (bijv. hack) tot een onttrekking van vermogen kan leiden. Het scala aan technieken welke een kwaadwillende kan gebruiken is omvangrijk. Daarom is het voor GSAM in eerste instantie van belang zich bewust te zijn van deze technieken en de eigen omgeving hierop te toetsten. De getroffen maatregelen zijn hierbij geïnspireerd op het NIST cyber security framework, van protect, detect, respond, recover en identify en worden jaarlijks geëvalueerd op basis van de Cyber Security Risk Assessment.

Ongeautoriseerde afschrijving van gelden, wordt ondervangen door het doen toepassen van procuratielimieten en het afdwingen van vier (of meer) ogen principes, waarbij moderne technieken zoals 2 factor authenticatie wordt afgedwongen.

Frauduleuze facturen, het doen betalen van facturen ten lasten van een beleggingsfonds mag alleen als dit overeenkomt met de prospectus. De begunstigde als ook de juistheid van de inrekening gebrachte bedragen zijn hierbij vaak toetsbaar, door een koppeling met het vermogen. Facturen dienen vooraf door budgethouders beoordeeld en geaccordeerd te worden, conform het procuratiebeleid. Binnen dit proces is functiescheiding gemaakt tussen het doen bestellen, invoeren en goedkeuren.

Risico van handel met voorkennis, betreft het misbruiken van informatie voor eigen gewin, dan wel het op een dusdanige wijze doen uitvoeren van orders dat zelfverrijking daarmee bewerkstelligd kan worden, ten nadele van het Fonds. De getroffen maatregelen om dit te voorkomen zijn divers, waaronder best execution review, verplicht periodiek rapporteren over persoonlijke beleggingsportefeuilles, voorlichting in de vorm van verplichte trainingen en pre-employment screening.

Omkoping betreft het doen beïnvloeden van een gunning door bijvoorbeeld steekpenningen, etentjes, reizen en cadeau's. Om dit te mitigeren heeft GSAM een strikt beleid, waarbij alles met een waarde van meer dan vijftig euro niet aangenomen mag worden. Verder wordt op het vlak van broker execution periodiek beoordelingen uitgevoerd naar prijs en kwaliteit, waarbij de uitkomst maatgevend is voor de mate waarin orders worden gealloceerd naar deze brokers.

Het restrisico op de bovenstaande risico's wordt door GSAM als 'medium' ingeschat en zijn geaccepteerd via een formele risico-acceptatie, dan wel op het niveau van de buitenlandse GSAM onderdelen.

Verder is er een duidelijke juridische en operationele scheiding tussen de vermogensbeheerder, externe administrateur, het Fonds en de bewaarbank. Deze functiescheiding heeft een belangrijk preventieve werking op het fraude- en corruptierisico.

De bovengenoemde beheersmaatregelen zijn onderdeel van een groter beheersingsraamwerk, waarvan diverse onderdelen periodiek worden beoordeeld door een externe accountant via het GSAM ISAE 3402 rapport. Verder past GSAM het 3-lines of defence mechanisme toe, waarbij risk management en internal audit doorlopend de effectiviteit van de administratieve organisatie en interne controle toetsen en bewaken. Tenslotte past GSAM ook diverse soft controls toe, zoals tone at the top, e-learning, code of ethics en een whistleblower policy.

Duurzaamheidsrisico's

Duurzaamheidsrisico's kunnen een negatieve invloed hebben op het rendement van het Fonds. De duurzaamheidsrisico's waaraan het Fonds kan worden blootgesteld kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Klimaatverandering
- Gezondheid & veiligheid
- Zakelijk gedrag

Duurzaamheidsrisico's worden in artikel 2 lid 22 van de Verordening (EU) 2019/2088 (betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, welke verordening van tijd tot tijd kan worden gewijzigd of aangevuld) gedefinieerd als een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien zij zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken. De beoordeling van deze duurzaamheidsrisico's is geïntegreerd in de beleggingsbeslissing door middel van de door de beheerder vastgestelde criteria voor verantwoord beleggen. Deze criteria voor verantwoord beleggen en de toepassing ervan worden beschreven in de "NN IP Responsible Investment Policy" zoals deze in 2022 van kracht was.

Het Fonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen waardoor genoemde duurzaamheidsrisico's zijn verwerkt in de waardering van de beleggingen.

Emittent wanbetalingsrisico

Naast de algemene trends op de financiële markten kunnen ook specifieke ontwikkelingen in verband met de emittent de waarde van een belegging beïnvloeden. Zelfs een zorgvuldige effectenselectie kan bijvoorbeeld niet het risico uitsluiten van een verlies als gevolg van een waardedaling van de activa van een emittent. Het gebruik van kredietderivaten, indien vermeld in het beleggingsbeleid van het Fonds, kan een kredietrisico met zich meebrengen.

Russische invasie in Oekraïne

Op 24 februari 2022 begon Rusland een militair offensief tegen Oekraïne. Dit leidde tot wijdverbreide sancties tegen Rusland en verhoogde veiligheids- en cyberdreigingen.

De situatie in de regio verandert snel; de beheerder van het Fonds volgt de situatie nauwgezet en zal alle actie ondernemen die noodzakelijk en in het belang van de aandeelhouders van het Fonds is. Dit betreft, maar is niet beperkt tot, het waarborgen dat de vereisten van alle internationale sancties worden nageleefd, dat het vermogen van het Fonds proactief wordt beheerd om risico's zoveel mogelijk te beperken, en dat de beheerder en andere belangrijke leveranciers alle beschermende maatregelen en protocollen blijven toepassen en verhoogde cyberdreigingen blijven bewaken.

Hoewel het Fonds geen vermogen rechtstreeks in Oekraïne, Rusland of buurlanden heeft belegd, hebben marktverstoringen vanwege de huidige geopolitieke gebeurtenissen een wereldwijde impact en zijn de gevolgen onzeker. Dergelijke verstoringen kunnen het rendement van het Fonds nadelig beïnvloeden. De beheerder van het Fonds blijft de ontwikkelingen volgen en de gevolgen voor het Fonds evalueren.

Inzicht in risico's

De bereidheid risico's en zekerheden aan te gaan en al dan niet te verschuiven of af te dekken (risicobereidheid) vormen een integraal onderdeel van het beleggingsbeleid zoals gevoerd over de verslagperiode en zoals opgenomen in de paragraaf 'Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022'.

Inzicht in relevante risico's gedurende de verslagperiode wordt als volgt verkregen:

- In de toelichting op het gevoerde beleggingsbeleid gedurende de verslagperiode worden in de paragraaf "Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid" de belangrijkste ontwikkelingen, afwegingen en beslissingen ten aanzien van het gevoerde risicobeleid toegelicht.
- In de toelichting op de balans worden de specifieke risico's ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten weergegeven.
- Het opgenomen overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta als per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's per verslagmoment.
- In de toelichting op de balans wordt het tegenpartijrisico opgenomen. Waar van toepassing is hier informatie over het gebruik van onderpand (collateral) opgenomen.
- Het overzicht Valutapositie dat is opgenomen in de toelichting op de balans geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Fonds in euro dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten, zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.

2.23 Risicobeheer

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Conform het GSAM Control Framework zijn alle kernprocessen opgenomen inclusief de belangrijkste risico's per proces. Voor ieder van deze risico's zijn de belangrijkste 'controls' gedefinieerd welke regelmatig worden gemonitord en getest om zekerheid te verkrijgen dat wordt voldaan aan interne en externe regelgeving. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van financiële en operationele risico's. In de paragraaf "Verklaring omtrent de bedrijfsvoering" wordt nader ingegaan op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder.

GSAM, de beheerder van het Fonds, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder voortdurend blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fondsspecifieke interne uitvoeringsrichtlijnen. Dergelijke richtlijnen zijn onder meer gesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren, de kwaliteit van marktpartijen waarmee zaken worden gedaan en de liquiditeit van de beleggingen.

Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen.

Het Fonds kan door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's afdekken of sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer, bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Deze derivaten kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Hierbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft.

2.24 Hefboomfinanciering en Value-at-Risk

In overeenstemming met de relevante ESMA Guidelines 10-788 gebruikt dit Fonds de commitment methode voor het bepalen van de totale economische blootstelling. De totale economische blootstelling mag niet groter zijn dan 100% van de Net Asset Value van het Fonds. Zoals in het prospectus in de paragraaf 'Beleggingsbeleid' is aangegeven zal geen nadere verantwoording hierover worden afgelegd in het jaarverslag.

2.25 Ontwikkelingen gedurende de verslagperiode

In deze paragraaf worden de belangrijkste algemene ontwikkelingen en fondsspecifieke ontwikkelingen opgenomen. Hierbij wordt tevens de impact op het (relatief)rendement van het Fonds nader toegelicht.

2.25.1 Algemene financieel economische ontwikkelingen in 2022

- De wereldeconomie werd begin 2022 geconfronteerd met twee schokken – een inflatieschok die leidde tot een agressief beleid van centrale banken en een geopolitieke schok als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, die resulteerde in een stijging van de grondstoffenprijzen. Het samenspel tussen deze twee schokken maakte het voor centrale banken moeilijk om een zachte landing te bewerkstelligen.
- In het eerste kwartaal stegen de obligatierentes sterk in reactie op de beleidsverandering van centrale banken. De 10-jaarsrente op Amerikaanse staatsobligaties sloot het kwartaal 83 basispunten hoger af op 2,32% en de rente op Duitse Bunds steeg met 69 basispunten naar 51 basispunten. Verder liepen de spreads op zowel investment grade- als high yield-bedrijfsobligaties op.
- Aandelen daalden sterk in reactie op de aanval van Rusland op Oekraïne in februari. Beleggers wendden zich toen tot relatief veilige staatsobligaties. Dit duurde echter niet lang, want de inflatievrees kreeg de overhand en dreef de rentes op. Aandelen maakten een comeback doordat het conflict niet verder escaleerde, al bleef de situatie nijpend.
- Te midden van alle onrust waren de grondstoffenmarkten de enige uitwijkmogelijkheid. Alle subsegmenten behaalden in het eerste kwartaal sterk positieve rendementen. Krappe voorraden en ook leveringsrisico's voor energie-, industriële en landbouwproducten stuwden de prijzen op. Ook de heropening van economieën overal ter wereld versterkte de vraag. De grondstoffenmarkt bood goede bescherming tegen inflatie en geopolitiek risico.
- Aan het begin van het tweede kwartaal bleef de inflatie het belangrijkste onderwerp op de financiële markten. Stijgende energieprijzen en aanbodtekorten voor allerlei goederen en diensten waren de belangrijkste oorzaken van hogere prijzen.
- Centrale banken lieten in het tweede kwartaal per saldo een scherpere toon horen. De Bank of Japan was de uitzondering in ontwikkelde markten en bleef inzetten op beheersing van de Japanse rentecurve.
- In het tweede kwartaal liet elke beleggingscategorie, van aandelen tot veilige staatsobligaties en grondstoffen, zeer negatieve resultaten optekenen (in lokale valuta). Het kwartaal kende ook twee oplevingen van 5% in mei en juni. Deze rally's werden vooral gedreven door gedragsfactoren, zoals een negatief sentiment en beperkte positionering, en technische factoren en hielden niet aan.
- In het derde kwartaal schroefden centrale banken (afgezien van de Bank of Japan) de rente verder op en ze benadrukten dat de strijd tegen de inflatie prioriteit nummer één was. Dit betekende snelle renteverhogingen en een hoge rente zo lang als nodig. De Federal Reserve kwam in juli en september met twee rentestappen van +75 basispunten. De Amerikaanse dollar steeg naar het hoogste niveau in 20 jaar ten opzichte van andere belangrijke valuta's; de meeste centrale banken in de ontwikkelde wereld schroefden ook de rente op. De Europese Centrale Bank (ECB) sloot een periode van negatieve depositorentes af met renteverhogingen van 50 basispunten in juli en 75 basispunten in september.
- De Bank of Japan hield de rentes onveranderd, ondanks een daling van de yen, een handelstekort dat nooit eerder zo groot was en een stijgende inflatie. De Bank of Japan greep wel op de markt in en kocht agressief obligaties en voor het eerst sinds 1998 ook yens. De euro bereikte in augustus voor het eerst in 20 jaar pariteit met de dollar, terwijl het Britse pond daalde naar het laagste niveau ooit ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

- Een krap monetair beleid in combinatie met een soepel begrotingsbeleid leidde in het derde kwartaal tot een sterke stijging van de nominale en reële obligatierentes. Dit was nergens zo duidelijk als in het Verenigd Koninkrijk, waar de minibegroting van premier Liz Truss in september tot een vertrouwenscrisis leidde. Forse correcties voor het pond en Britse staatsobligaties dwongen de Bank of England tot ingrijpen op de obligatiemarkt.
- De snelle stijging van de obligatierentes sjoepelde in het derde kwartaal door naar andere beleggingscategorieën. Vastrentende spreads stegen, vastgoed leverde in en aandelen verloren terrein door een hoger winst risico en neerwaartse druk op de waarderingen. Grondstoffen konden evenmin ontsnappen aan de verkoopgolf van september. De angst voor een recessie drukte de prestaties van cyclische grondstoffen, waaronder olie, terwijl goud last had van een hogere dollar en hogere reële obligatierentes.
- Aan het eind van het jaar matigden centrale banken het tempo van de verkrapping, maar een koersverandering was nog niet in zicht. De inflatie was nog te hoog en de Amerikaanse arbeidsmarkt leek nog krap. Ondanks de tragere rentestappen in het vierde kwartaal bleef de toon van centrale banken scherp, vooral die van de ECB.
- De Bank of Japan vergrootte de bandbreedte voor de 10-jaarsrente op Japanse staatsobligaties van +/-25 naar +/-50 basispunten. Dit leek een eerste stap van de Bank of Japan naar beleidsnormalisatie en uiteindelijk naar beëindiging van haar rentecurvebeleid.
- Aan een rally van alle beleggingscategorieën in november kwam in december abrupt een einde, want toen lieten zowel aandelen als vastrentende waarden negatieve rendementen zien. Grondstoffen deden het daarentegen relatief goed; zowel goud als koper steeg.

2.25.2 Fondsspecifieke ontwikkelingen in 2022

Marktontwikkelingen

De wereldeconomie werd begin 2022 geconfronteerd met twee schokken – een inflatieschok die leidde tot een agressief beleid van centrale banken en een geopolitieke schok als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, die resulteerde in een stijging van de grondstoffenprijzen. In de loop van het jaar schroefden centrale banken (afgezien van de Bank of Japan) de rentes op en benadrukten ze dat de strijd tegen de inflatie prioriteit nummer één was. Dit betekende snelle renteverhogingen en een hoge rente zo lang als nodig. De Amerikaanse Federal Reserve (Fed) kwam in juli en september met twee rentestappen van +75 basispunten. De Amerikaanse dollar steeg naar het hoogste niveau in 20 jaar ten opzichte van andere belangrijke valuta's; de meeste centrale banken in de ontwikkelde wereld schroefden ook de rente op. De Europese Centrale Bank (ECB) sloot een periode van negatieve depositorentes af met renteverhogingen van 50 basispunten in juli en 75 basispunten in september. Aan het eind van het jaar matigden centrale banken het tempo van de verkrapping, maar een koersverandering was nog niet in zicht.

Aandelen daalden sterk in reactie op de aanval van Rusland op Oekraïne. Beleggers wendden zich toen tot relatief veilige staatsobligaties. Dit duurde echter niet lang, want de inflatievrees kreeg de overhand en dreef de rentes op. Een baissemaktrally die halverwege juni was begonnen, zette in de tweede helft van het derde kwartaal niet door. Dit kwam door het agressieve beleid van centrale banken en de hoge rentevolatiliteit. Aan een rally van alle beleggingscategorieën in november kwam in december abrupt een einde, toen zowel aandelen als vastrentende waarden negatieve rendementen lieten zien. Europese aandelen verloren over het hele jaar meer dan 8% in euro. Op regioniveau bleef de VS achter, doordat groeiaandelen een underperformance lieten zien. Dit segment werd hard geraakt door de stijging van de reële rentes en weinig overtuigende resultaten en vooruitzichten van enkele bedrijven. Opkomende markten deden het slechter dan ontwikkelde markten met een verlies van -15%. China verraste de markt eind december met een versoepeling van de coronamaatregelen. Mede dankzij hogere olie- en gasprijzen sloot de Europese energiesector 2022 met een winst van 38% af. De sector financiële dienstverlening profiteerde van de stijgende rentes maar door de vrees voor een recessie bleef de outperformance beperkt. Snelgroeiende sectoren zoals technologie (-29%) en duurzame consumptiegoederen (-16%) bleven door de stijging van de obligatierentes sterk achter. Vastgoed (-38%) was de zwakste sector in Europa.

Gevoerd beleggingsbeleid

De performance zoals opgenomen in de kerncijfers betreft de netto performance over de verslagperiode van het Fonds na aftrek van kosten. De verantwoording over het gevoerde beleggingsbeleid, zoals hier beschreven, is gebaseerd op de bruto performance over de verslagperiode van het Fonds voor aftrek van kosten.

Tegen de achtergrond van het conflict tussen Rusland en Oekraïne, de stijgende energiekosten, de hardnekkig hoge inflatie en de verkrappende monetaire condities bleef onze kwaliteitsgerichte portefeuille achter bij de MSCI Europe Net Index. Onze focus op hoogwaardige ondernemingen die op ESG-gebied sterk presteren en binnen hun waardeketen winnaars op lange termijn zijn, resulteert in een positionering in groeigerichte bedrijven waarvan de waardering vaak mede door het toekomstig winstpotentieel wordt bepaald. Hierdoor waren de stijgende obligatierentes een factor die het rendement van onze portefeuille drukte, via het effect op posities met een langere duration.

De aandelenselectie in de sector financiële dienstverlening leverde een negatieve bijdrage (-1,7%) aan het rendement. De stijgende rente pakte namelijk nadelig uit omdat het Fonds onderwogen in banken was, en drukte bovendien de waardering van een van de uitblinkers van vorig jaar, participatiemaatschappij Partners Group. De structurele onderweging in traditionele energie – vanwege onze focus op duurzaamheid – deed eveneens afbreuk aan het rendement. Door de hoge olie- en gasprijzen was de rendementsbijdrage van deze sector dan ook 1,5% negatief.

Ondanks de zwakke aandelenmarkten presteerden enkele portefeuillenamen sterk, zoals HomeServe (+0,5%). Deze specialist in woningherstel zat sterk in de lift nadat overeenstemming was bereikt over de acquisitie door Brookfield Asset Management voor GBP 4,1 miljard. Een ander aandeel dat sterk presteerde, was Novo Nordisk (+0,8%) dat zich op diabeteszorg heeft toegelegd. De onderneming zorgde voor een positieve verrassing door de prognose van de omzetgroei naar boven bij te stellen op grond van de sterke vraag naar haar producten voor de behandeling van diabetes en obesitas. Binnen hernieuwbare energie deed SolarEdge (+0,4%), fabrikant van omvormers voor zonnepanelen, het goed; dit resulteerde in een positieve bijdrage van de aandelenselectie in technologie (+0,3%).

Risicobereidheid en risicobeleid binnen het gevoerde beleggingsbeleid

Beleggers in aandelen worden geconfronteerd met verschillende risico's zoals omschreven in de paragraaf "Voornaamste risico's en onzekerheden". De belangrijke risico's zijn marktrisico's (aandelenmarktrisico, renterisico) en valutarisico's. Zo drukten de afgelopen periode vooral het militaire conflict tussen Rusland en Oekraïne, de inflatie, het monetaire beleid van centrale banken en de verstoringen van toeleveringsketens een stempel op de aandelenmarkten. Deze ontwikkelingen speelden een rol bij de hiervoor toegelichte verschuivingen in de portefeuille.

Afweging van risico's is een integraal onderdeel van ons beleggingsproces. Binnen het Fonds worden risico's in principe niet afgedekt. Risico's worden voornamelijk beheerst door de portefeuille te spreiden over individuele aandelen, sectoren, stijlfactoren en landen.

Gebruik derivaten in de verslagperiode

In de portefeuille is geen gebruik van derivaten gemaakt.

Vooruitzichten

In het komende jaar zal de volatiliteit waarschijnlijk geringer zijn, nu de inflatie een neerwaartse trend laat zien en centrale banken hun beleid minder agressief verkrappen. De onzekerheid blijft echter groot. In brede kring wordt een economische vertraging verwacht, al zijn de omvang en het tijdstip – wat relevant is voor de ontwikkeling van de bedrijfswinsten – moeilijk te voorspellen. Hoewel centrale banken hun toon hebben gematigd, blijft het monetair beleid voorlopig nog restrictief: hoofdzaak voor centrale banken is dat zij de inflatie onder controle krijgen, ook al veroorzaakt dit economische pijn. Intussen woedt het conflict tussen Rusland en Oekraïne in alle hevigheid voort en dreigt er een nieuwe golf covid-19-besmettingen aan de horizon. In onze strategie voor duurzaam beleggen in aandelen ligt de focus op de lange termijn; dit stelt ons in staat om ons op bedrijfswinst en duurzaam gedrag te concentreren. In periodes van kortstondige volatiliteit bewaken we de portefeuille nauwgezet zodat deze goed gepositioneerd blijft voor toekomstige waardecreatie.

Vanuit het perspectief van duurzaamheid vergroot de sterke stijging van de energiekosten in het afgelopen jaar de noodzaak voor regeringen wereldwijd om hun plannen voor een groene transitie en beperking van de klimaatrisico's te versnellen. De Amerikaanse plannen voor schone energie vormen de grootste investering in de geschiedenis van de VS en zullen vermoedelijk de energietransitie sterk bevorderen. Veel ondernemingen in onze portefeuille profiteren structureel van milieugerelateerde langetermijntrends, zoals de verschuiving naar hernieuwbare energiebronnen, green cloud computing, thuiswerken en elektrische voertuigen.

Om te bepalen welke ondernemingen qua duurzaamheid (producten en diensten, gedrag en concurrentiekracht) het best gepositioneerd zijn, past onze duurzame aandelenstrategie een benadering toe met de hele waardeketen als uitgangspunt. Deze ondernemingen moeten in een snel veranderend landschap de winnaars worden. Het hoge rendement op het geïnvesteerd vermogen en de groeikansen zorgen waarschijnlijk mede voor een superieure groei van de economische winst op de lange termijn.

2.25.3 Overige aspecten

Samenvoeging met NN Dutch Fund per 9 november 2022

Op 9 november 2022 is NN Dutch Fund, Subfonds van NN Goldman Sachs Paraplufonds 1 N.V. (Verdwijnend Subfonds) in juridische zin samengevoegd met Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds N.V. (Verkrijgend Fonds) door middel van een inbreng in natura tegen uitgifte van aandelen in het Verkrijgend Fonds gevolgd door de intrekking van aandelen in het Verdwijnend Subfonds.

De beheerder van het NN Dutch Fund vindt het aanbieden van een fonds dat uitsluitend belegt in aandelen binnen een geconcentreerd universum (Nederland) en als gevolg daarvan beperkte mogelijkheden om een actief beheer te voeren niet langer passen binnen haar beleggingsstrategie voor de Nederlandse retailmarkt en acht het voortbestaan van het Verdwijnend Subfonds daarom niet langer opportuun. Het NN Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds N.V. heeft een breder beleggingsuniversum en past duurzame criteria toe in het beleggingsproces waardoor het, naar verwachting, aan beleggers meer toegevoegde waarde kan bieden. Daarnaast voldoet een belegging in het Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds N.V. aan de toenemende vraag van beleggers naar een meer duurzame beleggingsportefeuille. Op grond van bovenstaande en na zorgvuldige afweging heeft de beheerder besloten het Verdwijnend Fonds samen te voegen met het Verkrijgende Fonds. De Beheerder acht de voorzetting van het Verdwijnend Fonds in het Verkrijgend Fonds, in het belang van de Beleggers in het Verdwijnend Fonds. Het Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds N.V. heeft, net als het NN Dutch Fund, de status van fiscale beleggingsinstelling ("FBI").

Voor nadere details verwijzen wij naar het informatie memorandum dat is gepubliceerd op de website van de beheerder.

Wijziging naar Artikel 8 SFDR

Ten tijde van de SFDR Level 1-implementatie op 10 maart 2021 is het Fonds als Artikel 9 SFDR-product geclassificeerd op basis van de informatie die op dat moment beschikbaar was.

Na de eerste implementatiedatum van SFDR level 1 zijn er meerdere zaken opgehelderd, met name door de Q&A van de Europese Commissie die in juli 2021 werd gepubliceerd. Hierin werd meer duidelijkheid gegeven over het vereiste niveau van de duurzame beleggingen in de portefeuille om als een Artikel 9 SFDR-product te worden geclassificeerd. Het standpunt van de Europese Commissie kan als volgt worden verwoord: de onderliggende activa van een Artikel 9 SFDR-product moeten allemaal voldoen als duurzame belegging zoals krachtens de SFDR gedefinieerd. Andere beleggingen mogen uitsluitend in het licht van een efficiënt portefeuillebeheer worden geplaatst, zoals voor kasbeheer en/of afdekking. In ieder geval dienen dergelijke andere beleggingen aan te sluiten op de duurzame doelstelling van het financiële product. Ondanks dat het Fonds in duurzame beleggingen kan beleggen, voldoen niet alle onderliggende activa van het Fonds als duurzame belegging zoals krachtens de SFDR gedefinieerd.

In het licht van deze verduidelijkingen, die ook door meerdere nationale toezichthouders zijn bevestigd, heeft GSAM besloten om de classificatie van het Fonds met ingang van 14 juli 2022 te wijzigen naar Artikel 8 SFDR-product.

Wijziging samenstelling directie Goldman Sachs Asset Management B.V.

De samenstelling van de directie van GSAM ("de directie") is in de verslagperiode gewijzigd. De samenstelling van de zittende directieleden per 19 april 2023 en een overzicht van de wijzigingen in de verslagperiode, is weergegeven in het onderstaande overzicht.

Overzicht directieleden Goldman Sachs Asset Management B.V.

Zittende directieleden per 19 april 2023	Datum toetreding
P. den Besten	21 december 2022
H.W.D.G. Borrie	1 maart 2017
M.C.M. Canisius	1 augustus 2017
G.E.M. Cartigny	21 december 2022
M.C.J. Grobbe	11 maart 2020
V. van Nieuwenhuijzen	1 augustus 2017
B.G.J. van Overbeek	11 maart 2020
Teruggetreden directieleden	Datum terugtreding
S.S. Bapat	8 september 2022

Evenwichtige zetelverdeling m/vDoelen en aanpak

Tot 11 april 2022 viel NN Investment Partners onder NN Group N.V. en paste groeps-procedures toe op het gebied van diversiteit en man/vrouwverdeling in het bestuur en hoger management. Het stimuleren van vrouwelijk talent in de top begint bij het aannemen van 50% vrouwen in de gehele organisatie. Bij het vervullen van managementposities wordt eveneens een percentage van 50% vrouwen aangehouden voor opname in de shortlist.

In aanloop naar het vervullen van sleutelposities binnen de organisatie, werkt HR samen met het management om de relevante ervaring, vaardigheden en competenties van potentiële opvolgers te bepalen. De opvolgingspool omvat talent van binnen de organisatie (voorheen NN Group N.V.) en daarbuiten en richt zich op medewerkers die consistent hoge prestaties, potentieel, ambitie en sterk leiderschapsgedrag aantonen. Het doel is om toekomstig vrouwelijk leiderschap al in de pijplijn te stimuleren, diversiteit in sleutelposities te bevorderen en gerichte carrièremogelijkheden te creëren.

Sinds 11 april 2022 heeft NN Investment Partners een nieuwe aandeelhouder en behoort nu tot the Goldman Sachs Group, Inc. ("Goldman Sachs"). De integratiewerkzaamheden zijn in volle gang en dit betekent dat ook het beleid ten aanzien van het stimuleren van meer vrouwelijk talent in de top en subtop aan verandering onderhevig is. De nieuwe procedures worden nog uitgewerkt.

De integratie in Goldman Sachs is mede van invloed geweest op de nieuwe benoemingen in het bestuur gedurende 2022. Er is naar het model van Goldman Sachs gekozen voor een structuur van Co-CEO's, waarbij Martijn Canisius (eerder Chief Finance and Risk Officer) is benoemd als interne kandidaat voor een Co-CEO positie en daarnaast Gerald Cartigny vanuit GS als de andere Co-CEO, om zo de integratie te stroomlijnen. Voor het vervullen van de vrijgekomen positie Chief Risk Officer is gekozen voor een interne kandidaat met de voor deze rol benodigde en gewenste ervaring, kennis en vaardigheden (Patrick Den Besten).

Het bestuur

Het is het streven van de aandeelhouder van Goldman Sachs Asset Management B.V. om een passende en evenwichtig samengestelde directie van Goldman Sachs Asset Management B.V. te hebben. De aandeelhouder wenst een evenwichtige man/vrouwverdeling te bereiken, waarbij de directie uit minstens 30% mannen en minstens 30% vrouwen bestaat.

De aandeelhouder van Goldman Sachs Asset Management B.V. dient bij het samenstellen van de directie daarnaast echter rekening te houden met diverse andere relevante selectiecriteria.

De samenstelling van de directie van Goldman Sachs Asset Management B.V. voldeed voor een groot deel van 2022 aan de bovengenoemde man/vrouwverdeling. Echter, na een tweetal nieuwe benoemingen per 21 december 2022, waarbij een Co-CEO structuur is geïntroduceerd en een nieuwe CRO is benoemd, is de verhouding gewijzigd en bestaat het bestuur van Goldman Sachs Asset Management B.V. nu uit twee vrouwelijke bestuursleden (28,6%) en vijf mannelijke bestuursleden (71,4%).

De aandeelhouder van Goldman Sachs Asset Management B.V. zal bij toekomstige benoemingen blijven streven naar een passende en evenwichtige samenstelling van de directie van Goldman Sachs Asset Management B.V., rekening houdend met alle relevante selectiecriteria, met inbegrip van (maar niet beperkt tot) het gewenste streefcijfer van 30% man/vrouwverdeling, en de vereisten volgend uit de per 1 januari 2022 in werking getreden wet "Evenwichtiger verhouding tussen mannen en vrouwen in bestuur en raad van commissarissen".

Hoger management

Bij het hoger management zijn de verhoudingen per 31 december 2022 als volgt:

- **Alle Managers**

Totaal:	157
Man:	115 (73,2%)
Vrouw:	42 (26,8%)

- **Senior Managers**

Totaal:	47
Man:	31 (66,0%)
Vrouw:	16 (34,0%)

Ook in deze laag van de organisatie zal getracht worden te blijven streven naar het bereiken van een man/vrouw verhouding conform het gestelde streefcijfer, waarbij ook hier geldt dat bij toekomstige benoemingen rekening zal worden gehouden met alle relevante selectiecriteria.

2.26 Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is vastgesteld op het niveau van Goldman Sachs Asset Management (GSAM), voorheen NN Investment Partners, en ziet alleen toe op medewerkers die activiteiten verrichten ten behoeve van de beheerder GSAM en/of de relevante fondsen. GSAM was onderdeel van NN Group tot en met 10 april 2022 en volgde daardoor de 2022 NN Group Remuneration Framework (de Framework). Dit Framework was ook van toepassing voor de rest van 2022 en blijft van toepassing totdat de integratie van GSAM met Goldman Sachs (GS) is voltooid op basis van de "Transitional Services Agreement". De Framework is een beloningsbeleid dat van toepassing is op alle medewerkers die werkzaam zijn in alle bedrijfsonderdelen in alle landen. Dit beleid borgt onder andere de implementatie van de relevante wet- en regelgeving op het gebied van belonen en performance management in de gehele organisatie. Het doel is om een duidelijk en transparant beloningsbeleid toe te passen dat gericht is op het aantrekken en behouden van capabele bestuurders, senior specialisten en andere hooggekwadificeerde medewerkers. Het beloningsbeleid ondersteunt de integriteitsdoelstelling en stimuleert medewerkers om rekening te houden met de (toekomstige) belangen van onze klanten, de organisatie en andere relevante belanghebbenden.

De beloning bestaat uit een vaste vergoeding en een variabele vergoeding. Voor de meeste medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt dat een afhankelijkheid bestaat met het behalen van een aantal kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen. Deze doelstellingen worden aan het begin van het jaar vastgesteld. Onder de kwalitatieve doelstellingen kan worden gedacht aan doelstellingen gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel. Voor bepaalde medewerkers omvatten de kwantitatieve doelstellingen in ieder geval het behalen van de beleggingsdoelstellingen van de beleggingsentiteiten van GSAM. Hierbij wordt er ook een vergelijking gemaakt met het behaalde rendement versus vergelijkbare fondsen van concurrenten (de zogeheten peer ranking). Voor andere medewerkers die in aanmerking komen voor variabele beloning, geldt geen directe afhankelijkheid met de behaalde rendementen van het fonds. Daarvoor geldt dat wordt gekeken naar het resultaat van een representatieve portefeuille van de aandelen van GSAM fondsen, obligaties en mix fondsen.

Er worden duidelijke prestatiedoelstellingen voor de korte en lange termijn gesteld om te waarborgen dat de beloning van medewerkers op een passende manier gekoppeld is aan de prestaties van het individu, het betreffende bedrijfsonderdeel en de organisatie. Deze prestatiedoelstellingen zijn in lijn met de bedrijfsstrategie. Voor Portfolio Managers zijn de doelstellingen direct gekoppeld aan de relatieve prestaties van de fondsen die gemanaged worden, kijkend naar periodes van 1-, 3- en 5 jaar. Hierdoor ontstaat een directe koppeling met de belangen van onze klanten. Bovendien is het beloningsbeleid gericht op prudent risicomanagement (waaronder management van de financiële, operationele en reputatiele risico's), zodat medewerkers niet aangemoedigd worden om onverantwoorde risico's te nemen.

GSAM kent een deel van de totale variabele beloning toe in fondsen die door GSAM worden beheerd, met een uitgestelde eigendomsoverdracht (deferral), zodat de belangen van onze klanten en de belangen van onze medewerkers verder met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Dit vindt plaats onder de voorwaarden van het Phantom Investment Plan voor medewerkers van GSAM B.V., vastgesteld op 21 december 2022. Daarnaast, als onderdeel van de aankoop/overname door GS, zullen nu Goldman Sachs Restricted Stock Units (GS RSU's) worden toegekend onder het Goldman Sachs Amended and Restated Stock Incentive Plan.

Voor medewerkers die werkzaam zijn binnen GSAM en die niet zijn gekwalificeerd als Identified Staff, is het gangbare beleid om het deel van de variabele beloning dat conform het deferral beleid niet direct betaalbaar wordt gesteld, voor 50% toe te kennen in fondsen die door GSAM worden beheerd en de resterende 50% toe te kennen in GS RSU's. GSAM/GS past hold back (door middel van een malus) en claw back clauses toe volgens de "Forfeiture and Recapture Provisions" (beschikbaar in het Engelstalige Remuneration Report Alternative Investment Funds 2022), waarmee een horizon voor de langere termijn wordt vastgesteld. Deze clauses kunnen worden toegepast op het moment dat er na toekenning van (variabele) beloning nieuwe feiten aan het licht komen ten aanzien van de geleverde prestaties, de genomen risico's, het voldoen aan compliance richtlijnen, of andere relevante zaken.

Bij het opstellen van het beloningsbeleid voor medewerkers die werkzaamheden verrichten voor de fondsen die zijn gereguleerd onder de Alternative Investment Funds Management Directive (AIFMD) en/of de Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities Directive (UCITS) en/of GSAM B.V. (de beheerder), zijn onder andere de Europese en nationale wettelijke vereisten, waaronder de Wet op het Financieel Toezicht (Wft), AIFMD en UCITS toegepast.

Ten aanzien van de governance van de beloning heeft GSAM voor het eerste deel van 2022 gebruik gemaakt van de bestaande Governance Framework en is gedurende 2022 overgegaan op de GS governance.

GSAM heeft een Compensation Committee, dat (onder andere) verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beloningsbeleid en de onderliggende beloningsplannen. Het Compensation Committee overziet en controleert het onderhoud van het beloningsbeleid en de uitwerking hiervan met inbegrip van de totale wereldwijde som die besteed wordt aan de beloning van medewerkers. Daarnaast beoordeelt het Compensation Committee bepaalde individuele beloningsvoorstellen. Het GSAM Compensation Committee, voorheen NN IP Compensation Committee, bestaat uit de GSAM CEO, het Hoofd HR GSAM, de Chief Risk Officer GSAM, het Hoofd Compliance GSAM en het Hoofd Reward GSAM.

De governance ten aanzien van beloning binnen GSAM volgt de huidige Governance Framework behalve indien de hoogte van het voorstel nadere goedkeuring vereist van Goldman Sachs. Dit omvat vereisten voor goedkeuring door de GSAM Supervisory Compensation Committee (voorheen NN IP Supervisory Compensation Committee) waardoor de objectiviteit en onafhankelijkheid van beloningsbeslissingen gewaarborgd wordt.

GSAM heeft Identified Staff geselecteerd op grond van de AIFMD en UCITS, dit zijn medewerkers van wie de professionele activiteiten een materiële impact hebben op het risicoprofiel van de in Nederland gelicentieerde AIF(s), UCITS en/of GSAM B.V. gevestigd in Den Haag en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. AIFMD en UCITS Identified Staff worden geselecteerd in overeenstemming met ESMA-richtlijn 2013/232 en 2016/575 en op basis van de IFD Regulatory Technical Standards voor Identified Staff. De selectiemethodologie en selectiecriteria zijn goedgekeurd door het GSAM Compensation Committee.

De performance management principes die van toepassing zijn op Identified Staff waarborgen dat er een focus is op zowel financiële als niet-financiële prestaties, leiderschap, de strategische koers van de organisatie (zowel korte als lange termijn doelstellingen) en de klantbelangen. De performance management principes zijn ondersteunend aan de kernwaarden van de organisatie. De gehanteerde principes creëren ook alignment met het risicoprofiel van de AIF(s) en/of UCITS. Voor Identified Staff in controlerende functies, is maximaal 15% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties (bijvoorbeeld afdelingsbudget) en minimaal 85% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen. Deze groep heeft alleen financiële doelstellingen die niet gekoppeld zijn aan het bedrijfsonderdeel waar ze een controlerende functie voor vervullen. Voor Identified Staff in niet-controlerende functies, is maximaal 50% van de doelstellingen gekoppeld aan financiële prestaties en minimaal 50% gekoppeld aan niet-financiële doelstellingen.

GSAM bevordert robuust en effectief risicobeheer. Dit is inclusief het risicobeheer van duurzaamheidsrisico's (waaronder gerelateerd aan milieu, maatschappij, bestuur en personeel). Het ondersteunt het nemen van evenwichtige risico's en waardecreatie op de lange termijn. Dit zal onder meer worden ondersteund door de processen met betrekking tot het bepalen van prestatiedoelstellingen die aan variabele beloning kunnen worden gekoppeld. Het verschilt per afdeling en functie welke prestatiedoelstellingen zijn of kunnen worden overeengekomen. Er zijn geen specifieke criteria gerelateerd aan duurzaamheidsdoelstellingen die van toepassing zijn voor de gehele populatie binnen GSAM, aan de hand waarvan (variabele) beloning wordt uitgekeerd. Wel worden tijdens het bepalen van de prestatiedoelstellingen handreikingen gegeven met daarin voorbeelden van kwalitatieve doelstellingen gerelateerd aan duurzaamheid, die kunnen worden gebruikt. Voor investment professionals zijn specifieke doelstellingen van toepassing, gericht op responsible investing. De prestatiedoelstellingen zijn onderhevig aan minimumstandaarden die binnen de onderneming zijn geformuleerd, zoals bijvoorbeeld beperkingen aan financiële targets.

De beoordeling van de prestaties van Identified Staff en de daaruit voortvloeiende toekenning van variabele beloning vinden plaats tegen de achtergrond van een meerjarenplan. Door middel van een uitgestelde toekenning van variabele beloning aan Identified Staff wordt ervoor gezorgd dat er variabele beloning 'at risk' is gedurende de gehele deferral periode. De variabele beloning voor Identified Staff is (onder andere) gekoppeld aan prudent risicomanagement en niet-financiële prestatiecriteria en er wordt verder rekening gehouden met de prestaties van GS, het bedrijfsonderdeel en de individuele medewerker. Voorafgaand aan de eigendomsoverdracht (vesting) van de uitgestelde componenten van variabele beloning wordt rekening gehouden met eventuele feiten die nog niet bekend waren op het moment van toekenning, en afhankelijk daarvan kan een variabele beloning neerwaarts worden aangepast. Hierbij wordt gekeken naar eventuele ongewenste risicovolle gedragingen of overtredingen van interne gedragsregels.

De variabele beloning van Identified Staff is gebaseerd op prestaties, risicogewogen en wordt deels direct, en deels uitgesteld toegekend. De GSAM Supervisory Compensation Committee kan voor alle (voormalige) medewerkers besluiten tot neerwaartse aanpassing van de (uitgestelde) componenten van variabele beloning door toepassing van een holdback of een clawback.

Voor alle Identified Staff members geldt dat een significant deel van de variabele beloning over het prestatiejaar 2022 een uitgestelde eigendomsoverdracht kent. Deze is minimaal 40%, en voor medewerkers die een controlerende functie hebben is deze minimaal 50%. De variabele beloning voor medewerkers die kwalificeren als Identified Staff wordt toegekend in de volgende componenten: fondsen die door GSAM worden beheerd GS RSU's, en een deel wordt uitgekeerd als contante betaling.

Beloning over het boekjaar

GSAM heeft over het boekjaar 2022 een totale vergoeding van € 100,23 miljoen toegekend aan zijn gehele personeel. Dit bedrag bestaat uit een vast vergoeding van € 78,33 miljoen en een variabele vergoeding van € 21,90 miljoen. GSAM had per 31 december 2022 712 medewerkers in dienst, onder wie 6 directieleden. Nagenoeg al deze medewerkers besteden hun tijd aan activiteiten die direct of indirect gerelateerd zijn aan activiteiten ten behoeve van de fondsen onder beheer van GSAM. Er is geen sprake van beloning in de vorm van carried interest.

Van de totale beloning zoals hierboven genoemd is € 4,37 miljoen bestemd voor de directie van GSAM. Dit bedrag bestaat uit een vaste vergoeding van € 2,48 miljoen en een variabele vergoeding van € 1,88 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van de beloning van de medewerkers van GSAM.

De beheerder heeft, over prestatiejaar 2022, aan 2 medewerkers beloningen uitgekeerd boven een bedrag van € 1 miljoen.

Kwantitatieve informatie

De onderstaande tabel bevat geaggregeerde informatie met betrekking tot de beloning van alle medewerkers die actief in dienst zijn per 31 december 2022, en die activiteiten hebben verricht voor GSAM International Holdings B.V. in Nederland gedurende het jaar 2022, en bevat alle medewerkers die zijn geselecteerd als Identified Staff op grond van AIFMD en/of UCITS. Een significant deel van de bedragen zoals hieronder weergegeven kunnen worden toegerekend aan GSAM B.V. (beheerder), aangezien GSAM B.V. de voornaamste operationele entiteit is onder GSAM International Holdings B.V.

Voor het beheer van de fondsen wordt, voor zover van toepassing en in lijn met het prospectus, een managementvergoeding in rekening gebracht, te herleiden naar een percentage op dagbasis (voor Dutch Residential Mortgage fondsen vindt dit plaats op maandbasis) dat wordt berekend over het totale vermogen van de aandelen- of participatieklasse aan het einde van iedere dag. Daarnaast worden operationele kosten in lijn met het prospectus ten laste van de AIFs/UCITS gebracht. Deze kosten zijn niet direct toerekenbaar en worden door middel van een verdeelsleutel ten laste van de aandelen- of participatieklasse gebracht. Voor aandelenklassen- of participatieklassen met een all-in fee of vaste overige kostenvergoeding ('VOK') zijn deze kosten inbegrepen in de all-in fee dan wel VOK. In de paragraaf 'Structuur' in het bestuursverslag wordt per aandelenklasse- of participatieklasse vermeld of een all-in fee of VOK van toepassing is.

Tevens is de tabel met beloningsinformatie over prestatiejaar 2021 toegevoegd. Beloningsinformatie met betrekking tot vaste beloning en variabele beloning wordt niet op fondsniveau geadministreerd, waardoor de kosten in onderstaande tabel op totaal beheerdersniveau zijn opgenomen.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2022

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2022		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	23	683
Vaste beloning (1)	2.482	5.832	70.012
Variabele beloning (2)	1.885	3.512	16.506
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.367	9.344	86.518

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2022 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentoeelagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2022 zoals geautoriseerd per 28 oktober 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in januari 2023 en de toegekende GS RSU's en fondsen die door GSAM beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

Geaggregeerde vaste beloning en variabele beloning voor het prestatiejaar 2021

Bedragen x € 1.000	Vaste beloning en variabele beloning toegekend in relatie tot prestatiejaar 2021		
	Identified Staff gekwalificeerd als Executives	Andere Identified Staff	Alle medewerkers – exclusief Identified Staff
Aantal medewerkers	6	27	674
Vaste beloning (1)	2.865	6.416	67.123
Variabele beloning (2)	1.750	4.334	19.298
Totaal aan vaste en variabele beloning	4.615	10.750	86.421

Noot 1): Vaste beloning per ultimo 2021 voor de contractuele arbeidsduur. De vaste beloning bevat tevens collectieve vaste toelagen, zoals vakantiegeld en pensioentolagen en is exclusief tertiaire arbeidsvoorwaarden.

Noot 2): Variabele beloning bevat alle door de relevante committees goedgekeurde conditionele en niet-conditionele toekenningen in relatie tot het prestatiejaar 2021 zoals geautoriseerd per 18 februari 2022. Deze bevat alle contante betalingen die via de salarisadministratie gedaan worden in maart/april 2022, de per maart 2022 toegekende aandelen in NN Group en de per maart 2022 toegekende fondsen die door NN Investment Partners beheerd worden. Tevens bevat deze zowel directe/upfront als uitgestelde toekenningen, zowel met als zonder een additionele retentieperiode van 1 jaar voor Identified Staff. Een toewijzing naar de toegekende fondsen is niet beschikbaar.

2.27 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Algemeen

Als beheerder van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. is het, overeenkomstig artikel 121 van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), onze verantwoordelijkheid te verklaren dat voor Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. wordt beschikt over een beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering overeenkomstig de in de Wet op het financieel toezicht en de daaraan gerelateerde regelgeving gestelde eisen en dat deze bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Hieronder gaan wij in op de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder voor zover gericht op de activiteiten van de beleggingsinstelling. De bedrijfsvoering is afgestemd op de omvang van de organisatie en in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Een dergelijke structuur kan geen absolute zekerheid bieden dat zich nooit afwijkingen zullen voordoen, maar is ontworpen om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen aangaande de risico's gerelateerd aan de activiteiten van de beleggingsinstelling. De beoordeling van het functioneren en de effectiviteit van de bedrijfsvoering behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheerder.

Ten aanzien van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle (thans 'bedrijfsvoering' genoemd) past de beheerder het GSAM Control Framework toe. Periodiek worden op systematische wijze de significante risico's bepaald. Het bestaande stelsel van interne beheersingsmaatregelen mitigeert deze risico's.

De beschrijving van de bedrijfsvoering is geëvalueerd en is in lijn met bij of krachtens de wet gestelde eisen. Dit houdt in dat de significante risico's en interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de relevante processen zijn beoordeeld en geactualiseerd.

Aan de beoordeling van de effectiviteit en het functioneren van de bedrijfsvoering wordt in de praktijk op een aantal manieren invulling gegeven. Door middel van performance indicatoren, die zijn gebaseerd op de procesbeschrijvingen en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen, wordt het management periodiek geïnformeerd. Daarnaast is er een incidenten- en klachtenprocedure. In de verslagperiode is het effectieve functioneren van de bedrijfsvoering getest door middel van detailtesten van opzet, bestaan en werking ervan. Dit betreffen generieke testwerkzaamheden die procesmatig zijn uitgevoerd voor de verschillende beleggingsinstellingen waarvoor GSAM als beheerder optreedt. Op het niveau van de individuele beleggingsinstellingen kunnen de uitgevoerde testwerkzaamheden daarom verschillen. De testen worden uitgevoerd door de afdeling Operational Risk Management. Hieruit zijn in het kader van de rapportage in deze financiële verantwoording geen relevante bevindingen naar voren gekomen.

Rapportage over de bedrijfsvoering

Gedurende de verslagperiode hebben wij de verschillende aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in het Bgfo en daaraan gerelateerde regelgeving. Ook is niet geconstateerd dat de maatregelen van interne controle niet effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneren. Op grond van het bovenstaande verklaren wij als beheerder voor Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo, die voldoet aan de eisen van het Bgfo en verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

3. JAARREKENING 2022

(Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022)

3.1 Balans

Vóór resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000	Referentie	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingen			
Aandelen	3.5.1	426.552	143.537
Beleggingsfondsen	3.5.2	-	3.403
Totaal beleggingen		426.552	146.940
Vorderingen			
	3.5.4		
Uit hoofde van beleggingstransacties		4.900	-
Te vorderen dividend		392	131
Vorderingen op aandeelhouders		-	138
Overige vorderingen		3.137	2.408
Totaal vorderingen		8.429	2.677
Overige activa			
	3.5.5		
Liquide middelen		109	106
Totaal overige activa		109	106
Kortlopende schulden			
	3.5.6		
Schulden aan aandeelhouders		419	121
Overige schulden		348	146
Totaal kortlopende schulden		767	267
Uitkomst van vorderingen en overige activa minus kortlopende schulden		7.771	2.516
Uitkomst van activa minus passiva		434.323	149.456
Eigen vermogen			
	3.5.7		
Geplaatst kapitaal		30.564	8.145
Agioreserve		319.210	23.789
Overige reserves		111.323	84.969
Onverdeeld resultaat		-26.774	32.553
Totaal eigen vermogen		434.323	149.456

3.2 Winst-en-verliesrekening

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	Referentie	2022	2021
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Opbrengsten uit beleggingen	3.6.1		
Dividend		3.620	2.158
Waardeveranderingen beleggingen	3.6.2		
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		-327	15.792
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen		-28.200	15.924
Overige resultaten	3.6.3		
Valutakoersverschillen		-364	86
Interest		2	-
Op- en afslagvergoeding		24	73
Som der bedrijfsopbrengsten		-25.245	34.033
BEDRIJFSLASTEN			
	3.6.4		
Kosten		1.529	1.479
Interest		-	1
Som der bedrijfslasten		1.529	1.480
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		-26.774	32.553

3.3 Kasstroomoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
KASSTROOM UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN		
Aankoop van beleggingen	-69.609	-70.737
Verkoop van beleggingen	73.171	129.382
Ontvangen dividend	3.392	2.362
Overige resultaten	-81	325
Betaalde interest overig	-	-1
Betaalde kosten	-1.601	-1.621
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten	5.272	59.710
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Uitgifte van aandelen	8.259	15.962
Inkoop van aandelen	-15.800	-73.210
Instroom in verband met samenvoeging*	5.988	-
Ontvangen op- en afslagvergoeding	24	73
Uitgekeerd dividend	-3.376	-2.746
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-4.905	-59.921
NETTO KASSTROOM	367	-211
Valutakoersverschillen	-364	86
Mutatie liquide middelen	3	-125
Stand liquide middelen begin verslagperiode	106	231
Stand liquide middelen ultimo verslagperiode	109	106

* De instroom in verband met samenvoeging heeft betrekking op het overgedragen saldo liquide middelen per 9 november 2022 vanuit de samenvoeging met NN Dutch Fund.

3.4 Toelichting

3.4.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en overeenkomstig de door de wetgever opgestelde modellen ten behoeve van de jaarrekening voor beleggingsinstellingen en is in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Op onderdelen zijn in de jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van die modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande verslagperiode.

Het Fonds is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal. Het Fonds heeft zijn hoofdkantoor in Den Haag, is statutair gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam.

Bij het opstellen van de jaarrekening kan de beheerder gebruik maken van verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen in de toelichting van de jaarrekening.

De functionele valuta van het Fonds is de euro. De jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Bedragen in hele euro's zijn weergegeven met een euroteken (€). Onderstaande tabel geeft de belangrijkste wisselkoersen ten opzichte van de euro weer.

Valuta	Afkorting	31-12-2022	31-12-2021
Amerikaanse dollar	USD	1,06725	1,13719
Deense kroon	DKK	7,43647	7,43751
Engelse pond	GBP	0,88723	0,83960
Noorse kroon	NOK	10,51349	10,02808
Zweedse kroon	SEK	11,12026	10,29592
Zwitserse frank	CHF	0,98740	1,03614

3.4.2 Continuïteit

Het doel van het continuïteit management van de beheerder is om de continuïteit van haar activiteiten te verzekeren, het vestigen van vertrouwen, het beschermen van de activa en toevertrouwde middelen, kunnen voldoen aan verplichtingen, voldoen aan interne en externe regelgeving, voorkomen of mitigeren van schade en risico en om risico's te identificeren en te beheren tot een aanvaardbaar niveau.

Liquiditeitsmonitoring

Binnen GSAM vindt liquiditeitsmonitoring plaats. Het liquiditeitsrisico wordt bij GSAM via meerdere afdelingen afgedekt. Risk Management (RM) managet het liquiditeitsrisico in de fondsen door dit te meten, te monitoren en hierover te rapporteren, zodat indien nodig tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Het GSAM Control Framework omvat liquiditeit aan activazijde, liquiditeit aan passivazijde en de aflossingsdekkingsratio die aangeeft hoe vaak liquide activa passiva kunnen dekken. Het liquiditeitsrisico wordt ook berekend als een stressversie in overeenstemming met de ESAM-richtlijnen voor liquiditeitsstresstests en dit vormt de basis voor het monitoren van fondsen.

De liquiditeit wordt voortdurend gemonitord aan de hand van drempels die specifiek zijn voor het liquiditeitsrisicoprofiel, om ervoor te zorgen dat de fondsen liquiditeit hebben in overeenstemming met wat ook in het prospectus wordt vermeld.

De beheerder heeft onderstaande liquiditeitsinstrumenten ingezet in geval van uitzonderlijke in- of uitstroom in een fonds. Een uitzonderlijke in- of uitstroom is een stroom die naar verwachting marktimpact zal hebben. Het uiteindelijke doel van deze tools is om bij het uitvoeren van dit soort uitzonderlijke stromen te handelen in het belang van aandeelhouders in het Fonds.

- Op- en afslagvergoeding: Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende “fysieke” beleggingen.
- Kortlopende leningen: Het Fonds de mogelijkheid te geven tijdelijk te kunnen lenen (gebruikmaken van rekening-courantkredietfaciliteit van de bewaarder van het Fonds) om aan de verplichtingen te voldoen. Voor UCITS fondsen is dit gemaximeerd tot maximaal 10%.
- Intrinsieke waarde en/of orderopschorting: Voorkomt dat beleggers in het Fonds hun vermogen kunnen opnemen.

De beheerder valt onder Investment Firm Directive/Regulation (IFD/IFR) vereisten en in die hoedanigheid voldoet het ook aan de liquiditeitsverplichting (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process “ILAAP”). Hierover wordt periodiek aan de DNB gerapporteerd.

Overname NN IP door Goldman Sachs

In 2022 is NN IP overgenomen door Goldman Sachs, zoals nader beschreven in het bestuursverslag. Het beleid van het Fonds en de managementstructuur van de beheerder van de NN IP fondsen zijn ongewijzigd gebleven waardoor deze overname geen impact heeft op de continuïteit van het Fonds.

Wel zijn als gevolg van deze overname de namen van de NN IP fondsen en NN IP entiteiten per 6 maart 2023 aangepast.

Beleggingen

Het Fonds belegt voornamelijk in liquide beleggingen. Hierdoor hebben zich gedurende de verslagperiode geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De beschikbare cash van het Fonds was in de verslagperiode voldoende om de in- en uitstroom van kapitaal te beheren. De verwachting is dat dit in de komende verslagperiode eveneens het geval zal zijn. De huidige marktomstandigheden (waaronder Russische invasie in de Oekraïne, stijgende rentetarieven en hoge inflatie) hebben geen invloed op de continuïteit van het Fonds.

Conclusie

Op dit moment voorzien we geen impact op de continuïteit van het Fonds, noch op die van de beheerder. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

3.4.3 Securities lending

Het Fonds maakt thans geen gebruik van securities lending.

3.4.4 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De in deze paragraaf opgenomen waarderingsgrondslagen geeft een overzicht van alle waarderingsgrondslagen van de GSAM fondsen welke naar de mening van het management het meest kritisch zijn voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen van de GSAM fondsen.

Tenzij anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kosten.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Saldering van een actief en een verplichting geschiedt uitsluitend indien de juridische mogelijkheid bestaat het actief en de verplichting simultaan af te wikkelen en het Fonds het stellige voornemen heeft dit daadwerkelijk te doen.

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de per berekeningsdatum geldende wisselkoersen. Alle transacties in vreemde valuta worden verantwoord tegen de op transactiedatum laatst bekende middenkoers.

Beleggingen

Alle financiële instrumenten, zoals die in dit verslag onder beleggingen dan wel onder beleggingen met een negatieve waarde zijn gerubriceerd, worden opgenomen in de balans gedurende de periode dat het economisch risico aan het Fonds is toe te rekenen.

Alle beleggingen zijn aangehouden voor handelsdoeleinden en zijn gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de reële waarde verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, zoals het geval is voor beleggingen die worden aangehouden voor handelsdoeleinden, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

- aandelen worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- obligaties en andere vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst bekende biedkoers.
- de reële waarde van deposito's u/g en commercial paper wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingsmodellen.
- beleggingen in andere GSAM fondsen worden gewaardeerd op de intrinsieke waarde van die(zelfde) dag.
- beleggingen in extern geadmireerde beleggingsfondsen worden gewaardeerd op basis van laatst bekende marktnotering.
- opties worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en volatiliteitsdata uit actieve markten.
- de reële waarde van valutatermijncontracten wordt dagelijks bepaald met behulp van in de markt gangbare waarderingsmodellen, waarbij de berekening plaatsvindt aan de hand van de discount-curve van de betreffende valuta.
- futures worden gewaardeerd tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers.
- de reële waarde van interest rate swaps is gebaseerd op de contante waarde van de ultimo verslaggevingsperiode bekende verwachte kasstromen verdisconteerd met de marktrente ultimo verslaggevingsperiode. De netto contante waarde berekening vindt plaats aan de hand van de OIS curve (Overnight Indexed Swap) dan wel een andere relevante rentecurve.
- inflation linked swaps worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van een dienst van de data leverancier. Deze dienst houdt in dat de data leverancier de meest reële prijs aanlevert gebaseerd op rentecurve- en inflatie data uit actieve markten.
- total return swaps worden gewaardeerd op marktwaarde, die is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte onderliggende kasstromen, onder aftrek van op de balansdatum eventueel verdiende respectievelijk verschuldigde interest.
- kredietderivaten worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde wordt bepaald aan de hand van dienst van de data leverancier en bestaat uit: een theoretische waarde met behulp van rentecurve en spread data uit actieve markten voor kredietderivaten die niet op een beurs worden genoteerd, en de beurswaarde voor kredietderivaten die wel op een beurs worden genoteerd (CDX).

Voor zover beleggingen geen beurs- of andere marktnotering kennen of indien de koersvorming niet representatief wordt geacht (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten), vindt vaststelling van de waarde door de beheerder plaats. Deze vaststelling wordt verricht met behulp van objectieve en recente marktinformatie en/of met gebruikmaking van algemeen gangbare rekenmodellen.

Overige, als beleggingen aangemerkte, financiële instrumenten worden gewaardeerd op marktwaarde die wordt afgeleid uit door derden afgegeven marktnoteringen en marktinformatie. Indien voor dergelijke financiële instrumenten geen objectieve marktnotering beschikbaar is, dan worden deze instrumenten gewaardeerd tegen de theoretische waarde die wordt berekend aan de hand van objectieve en breed gedragen rekenkundige modellen en met inachtneming van naar het oordeel van de beheerder voor de betreffende beleggingen gangbare maatstaven.

Security lending

Bij het uitlenen van effecten is sprake van tijdelijke overdracht van het juridische eigendom aan derden. De economische rechten en verplichtingen blijven bij het Fonds waardoor het Fonds de indirecte beleggingsresultaten van de uitgeleende effecten behoudt en een vergoeding ontvangt voor eventueel gemiste directe beleggingsopbrengsten. Als gevolg hiervan blijven deze effecten gedurende de periode dat zij zijn uitgeleend, onderdeel uitmaken van de beleggingsportefeuille zoals die in de balans en in de samenstelling van de beleggingen wordt gepresenteerd.

Zekerheden

Ontvangen en gegeven zekerheden worden, afhankelijk van de aard van de zekerheden, als volgt verantwoord:

- Ontvangen zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties en het uitlenen van effecten worden als Collateral op de balans opgenomen onder Kortlopende schulden.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een margin account bij futures worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van cash in verband met derivatentransacties worden als Collateral op de balans opgenomen onder Vorderingen.
- Gegeven zekerheden in de vorm van een variation margin voor derivaten welke lopen via de centrale tegenpartij ("Central counterparty (CCP)") worden op de balans opgenomen onder Liquide middelen en/of schulden aan kredietinstellingen.

Vorderingen en kortlopende schulden

Alle vorderingen en kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Vorderingen en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Vorderingen en kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig bij de vorderingen onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening wegens oninbaarheid.

Overige activa

De overige activa hebben betrekking op de liquide middelen, welke worden gewaardeerd op nominale waarde.

Eigen vermogen

De beheerder kan, indien naar zijn oordeel bijzondere omstandigheden de vaststelling van het eigen vermogen zoals hiervoor omschreven praktisch onmogelijk of kennelijk onredelijk maken, van de grondslagen tot vaststelling van het eigen vermogen afwijken (dat kan bijvoorbeeld zijn in tijden van grote volatiliteit op de financiële markten). Vaststelling van het eigen vermogen zal in dergelijke gevallen geschieden op basis van indices of andere maatschappelijk aanvaardbare waarderingsgrondslagen.

De door de aandeelhouders ingebrachte en ingekochte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Indien de berekening van de agioreserve door inkoop van aandelen tot een negatieve uitkomst leidt zal dit negatieve bedrag worden verwerkt onder de overige reserves.

De herwaarderingsreserve bestaat uit het totaal van de per balansdatum ongerealiseerde positieve herwaardering op OTC-derivaten waarvoor geen frequente marktnotering beschikbaar is.

3.4.5 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Dividend

Dividenden op beleggingen worden als opbrengst verantwoord op het tijdstip dat de koers van het desbetreffende aandeel ex-dividend noteert.

Interest

Interest wordt toegerekend aan de periode waarop deze betrekking heeft.

Waardeveranderingen beleggingen

Zowel de gerealiseerde als de niet-gerealiseerde koers- en valutakoersresultaten van beleggingen worden als waardeverandering in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Valutakoersresultaten op de overige balansposten worden in de Winst-en-verliesrekening verantwoord onder Valutakoersverschillen.

De gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als het verschil tussen de verkoopwaarde en de gemiddelde historische kostprijs. De niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als de mutatie in de ongerealiseerde koers- en valutaresultaten gedurende de verslaggevingsperiode. De terugboeking van in voorgaande jaren verwerkte niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten is opgenomen in de niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten bij realisatie van deze resultaten.

Op- en afslagvergoeding

De transactiepreizen van de aandelen van alle aandelenklassen van het Fonds worden iedere beursdag vastgesteld door de beheerder en zijn gebaseerd op de intrinsieke waarde van de aandelen met een op- of afslag ter vergoeding van de aan- of verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende "fysieke" beleggingen. Deze vergoeding dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds en is bepaald op basis van de reële gemiddelde aan- en verkoopkosten met betrekking tot de effecten waarin door het Fonds wordt belegd.

Of een opslag dan wel afslag wordt gehanteerd voor deze vergoeding is afhankelijk van de vraag of voor het Fonds, alle aandelenklassen omvattend, per saldo kapitaal wordt ingelegd (hetgeen leidt tot een opslag) of onttrokken (hetgeen leidt tot een afslag). Het eventuele resultaat dat ontstaat doordat de feitelijke kosten van het Fonds afwijken van de hierboven genoemde op- en afslagvergoeding, zal toekomen dan wel ten laste komen van het Fonds.

Resultaat aandelenklasse

Het resultaat van een aandelenklasse van het Fonds is samengesteld uit waardeveranderingen van de beleggingen, de in de verslaggevingsperiode gedeclareerde dividenden, interest en de opbrengst uit verbruikleen van effecten onder aftrek van aan de verslaggevingsperiode toe te rekenen kosten. Bij de bepaling van de interest wordt rekening gehouden met de overlopende interest van banktegoeden. De directe opbrengsten en lasten worden voor elke aandelenklasse van het Fonds toegerekend aan de verslaggevingsperiode waarop zij betrekking hebben.

Aan- en verkoopkosten

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen.

3.4.6 Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit financieringsactiviteiten welke betrekking hebben op alle kasstromen met aandeelhouders en kasstromen uit beleggingsactiviteiten welke betrekking hebben op de operationele activiteiten van het Fonds.

De liquide middelen in het overzicht bestaan uit direct opeisbare banktegoeden inclusief, indien van toepassing, de marginrekeningen uit hoofde van derivatentransacties.

3.5 Toelichting op de balans

De opgenomen verloopoverzichten hebben betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 december

3.5.1 Aandelen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	143.537	172.836
Aankopen*	364.575	19.766
Verkopen	-53.026	-80.788
Waardeveranderingen	-28.534	31.723
Stand ultimo verslagperiode	426.552	143.537

* Onder Aankopen is begrepen 316.601 aankopen in verband met de samenvoeging met NN Dutch Fund per 9 november 2022.

In de Samenstelling van de beleggingen die onderdeel uitmaakt van deze toelichting zijn de individuele aandelen vermeld die ultimo verslagperiode in de portefeuille zijn opgenomen.

3.5.2 Beleggingsfondsen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	3.403	1.033
Aankopen	21.635	50.971
Verkopen	-25.045	-48.594
Waardeveranderingen	7	-7
Stand ultimo verslagperiode	-	3.403

Overzicht van beleggingsfondsen

Het Fonds heeft per 31 december 2022 geen participaties in beleggingsfondsen

Per 31 december 2021

Naam fonds	Aantal aandelen/participaties	Intrinsieke waarde in €	Deelnemings-percentage	Waarde x € 1.000
Liquid Euro - Z Cap EUR*	3.440	989,28	0,5%	3.403
Stand ultimo verslagperiode				3.403

* Deze belegging vindt plaats in het kader van het cash management.

Het opgenomen deelnemingspercentage heeft betrekking op het belang in de betreffende aandelenklasse van het fonds waarin het Fonds participeert.

3.5.3 Risico's ten aanzien van financiële instrumenten

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het Fonds en derhalve aan het gebruik van financiële instrumenten zijn zowel kansen als ook risico's verbonden. Het beheersen van risico's die met beleggen zijn verbonden moet altijd in samenhang worden gezien met de kansen, zoals die tot uitdrukking komen in het rendement. Risicomanagement is daarom niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten.

Marktrisico

Het Fonds is gevoelig voor waardeverandering van de beleggingen als gevolg van fluctuatie van prijzen in de aandelenmarkten. Daarnaast kunnen ook de prijzen van de individuele aandelen, waarin het Fonds belegt, fluctueren. Het Fonds kan gebruikmaken van derivaten. Deze kunnen worden toegepast voor zowel het afdekken van risico's, efficiënt portefeuillebeheer als verhoging van het rendement. Daarbij kan ook sprake zijn van hefboomwerking, waardoor de gevoeligheid van het Fonds voor marktbewegingen wordt vergroot.

Inzicht in deze risico's in het verslag kan als volgt worden verkregen:

- Het overzicht Samenstelling van de beleggingen biedt informatie betreffende de mate van spreiding van beleggingen per individuele naam per valuta. Tevens is in de paragraaf marktrisico de verdeling naar land opgenomen.

Landenverdeling

Onderstaande tabel geeft de landenverdeling van de aandelenportefeuille.

Land	Waarde x € 1.000 31-12-2022	% Eigen vermogen	Waarde x € 1.000 31-12-2021	% Eigen vermogen
Zwitserland	86.205	19,8	27.062	18,1
Frankrijk	63.833	14,7	21.346	14,3
Nederland	59.465	13,7	16.763	11,2
Duitsland	56.178	12,9	24.187	16,2
Verenigd Koninkrijk	39.602	9,1	21.445	14,3
Zweden	33.861	7,8	10.440	7,0
Denemarken	27.593	6,4	8.492	5,7
Verenigde Staten	22.683	5,2	2.419	1,6
Finland	11.305	2,6	1.750	1,2
Noorwegen	10.929	2,5	5.477	3,7
Spanje	5.444	1,3	4.156	2,8
Overige landen (belangen <2,5%)	9.454	2,2	-	-
Totaal	426.552	98,2	143.537	96,1

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument kan fluctueren als gevolg van verandering in valutakoersen. Het overzicht Valutapositie geeft inzicht in de mate waarin de activa en passiva van het Fonds in de valuta waarin het fonds is genoteerd dan wel in andere valuta luiden, met inbegrip van de afgeleide financiële instrumenten zoals valutatermijncontracten, die daaraan mede sturing geven.

Valutapositie

Een onder valutatermijncontracten opgenomen bedrag geeft het netto bedrag van de afgesloten contracten in de betreffende valuta.

Per 31 december 2022

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn- Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Eigen vermogen
EUR	214.405	-	214.405	214.405	49,4%
CHF	84.680	-	84.680	85.759	19,7%
GBP	35.002	-	35.002	39.451	9,1%
SEK	374.551	-	374.551	33.682	7,8%
DKK	204.123	-	204.123	27.449	6,3%
USD	24.171	-	24.171	22.648	5,2%
NOK	114.911	-	114.911	10.929	2,5%
Totaal				434.323	100,0%

Per 31 december 2021

Oorspronkelijke Valuta	Bruto x 1.000	Valutatermijn- Contracten x 1.000	Netto x 1.000	Netto x € 1.000	% Eigen vermogen
EUR	74.116	-	74.116	74.116	49,6%
CHF	28.041	-	28.041	27.063	18,1%
GBP	18.006	-	18.006	21.446	14,3%
SEK	107.503	-	107.503	10.441	7,0%
DKK	63.160	-	63.160	8.492	5,7%
NOK	54.937	-	54.937	5.478	3,7%
Overige valuta's				2.420	1,6%
Totaal				149.456	100,0%

Het percentage opgenomen onder Overige valuta's betreft het totaal van alle valuta's die individueel een belang hebben kleiner dan 2,5% van het eigen vermogen en waarbij geen gebruik is gemaakt van valutatermijncontracten.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat voortvloeit uit het feit dat een specifieke tegenpartij tegenover het Fonds niet in staat is aan zijn verplichtingen uit hoofde van contracten inzake financiële instrumenten te voldoen. Het Fonds belegt direct in aandelen en is als gevolg hiervan niet blootgesteld aan een significant kredietrisico.

Tegenpartijrisico

Het Fonds loopt in beginsel tegenpartijrisico tot de vermelde bedragen voor alle actiefposten die op de balans zijn opgenomen. Voor de verschillende activa met een substantieel financieel belang kan het volgende worden toegelicht:

- Beleggingen in effecten zijn gedeponneerd bij de Bank of New York Mellon die de custody rol vervult.
- Liquide middelen worden aangehouden bij banken met in principe minimaal een investment grade rating.

Beleggingen naar wijze van waardering

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar de wijze van waardering weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Afgeleid van genoteerde marktprijzen	426.552	143.537
Andere methode	-	3.403
Stand ultimo verslagperiode	426.552	146.940

Onder 'Andere methode' zijn onder meer de beleggingen in andere beleggingsfondsen opgenomen. Deze beleggingen zijn gewaardeerd op de intrinsieke waarde per jaareinde.

Beleggingen naar handelbaarheid

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar handelbaarheid weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Officieel genoteerd	426.552	143.537
Overig*	-	3.403
Stand ultimo verslagperiode	426.552	146.940

* Dit betreft alle beleggingen welke niet in de andere categorieën vallen. Hierin kunnen onder andere begrepen zijn: rechten van deelneming in andere beleggingsinstellingen, commercial paper, deposito's bij kredietinstellingen en OTC-derivaten.

3.5.4 Vorderingen

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Uit hoofde van beleggingstransacties

Deze vorderingen ontstaan ten gevolge van het feit dat tussen de verkoopdatum en de datum van ontvangst van de betaling van beleggingstransacties enkele dagen liggen.

Te vorderen dividend

Betreft gedeclareerde, nog niet ontvangen dividenden.

Vorderingen op aandeelhouders

Betreft nog te ontvangen betalingen van aandeelhouders inzake reeds uitgegeven eigen aandelen.

Overige vorderingen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Bronbelasting	3.107	2.408
Overige vorderingen	30	-
Stand ultimo verslagperiode	3.137	2.408

3.5.5 Overige activa**Liquide middelen**

Betreft direct opeisbare banktegoeden. Op de banktegoeden wordt op basis van het tarief voor de marktrente interest verkregen of betaald.

3.5.6 Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar tenzij anders vermeld.

Schulden aan aandeelhouders

Betreft schulden inzake reeds ingekochte eigen aandelen.

Overige schulden

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen kosten	348	146
Stand ultimo verslagperiode	348	146

3.5.7 Eigen vermogen**Verdeling Maatschappelijk kapitaal en Geplaatst kapitaal**

Het maatschappelijk kapitaal van het Fonds per 31 december 2022 bedraagt 75.350 (2021: 75.350) en is verdeeld in 10 prioriteitsaandelen en 1 serie gewone aandelen. In het maatschappelijk kapitaal is de serie gewone aandelen onderverdeeld in subseries (Aandelenklassen). Een Aandelenklasse wordt aangeduid met nummer 1 gevolgd door de letter van de desbetreffende subserie. Iedere Aandelenklasse vormt een aparte soort aandelen.

De gewone aandelen alsmede de prioriteitsaandelen hebben elk een nominale waarde van € 1,00 (2021: € 1,00).

Het maatschappelijk kapitaal en het geplaatst kapitaal is als volgt opgebouwd:

Bedragen x € 1.000			Maatschappelijk kapitaal	Geplaatst kapitaal
Prioriteitsaandelen			-	-
Serie	Naam Fonds	Aandelenklasse		
1	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	P	50.000	25.343
1	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	I	1.000	-
1	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	U	13.350	4.047
1	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	G	10.000	1.172
1	Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.	T	1.000	2
Stand ultimo verslagperiode			75.350	30.564

Verloopoverzicht eigen vermogen

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2022

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse U	Klasse G	Klasse T	Totaal
Geplaatst kapitaal					
Stand begin verslagperiode	3.891	4.251	-	3	8.145
Uitgifte van aandelen*	22.013	279	1.190	-	23.482
Inkoop van aandelen	-561	-483	-18	-1	-1.063
Stand ultimo verslagperiode	25.343	4.047	1.172	2	30.564
Agioreserve					
Stand begin verslagperiode	23.699	-		90	23.789
Uitgifte van aandelen*	272.905	3.938	30.379	411	307.633
Inkoop van aandelen	-7.288	-3.938	-485	-501	-12.212
Stand ultimo verslagperiode	289.316	-	29.894	-	319.210
Overige reserves					
Stand begin verslagperiode	25.143	55.341	-	4.485	84.969
Inkoop van aandelen	-	-2.782	-	-41	-2.823
Overboeking van Onverdeeld resultaat	13.233	18.023	-	1.297	32.553
Dividend	-2.159	-1.133	-	-84	-3376
Stand ultimo verslagperiode	36.217	69.449	-	5.657	111.323
Onverdeeld resultaat					
Stand begin verslagperiode	13.233	18.023	-	1.297	32.553
Overboeking naar Overige reserves	-13.233	-18.023	-	-1.297	-32.553
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-11.534	-14.244	36	-1.032	-26.774
Stand ultimo verslagperiode	-11.534	-14.244	36	-1.032	-26.774
Totaal eigen vermogen	339.342	59.252	31.102	4.627	434.323

* Onder Uitgifte van aandelen is begrepen 291.425 (Aandelenklasse P) en 31.569 (Aandelenklasse G) in verband met de samenvoeging met NN Dutch Fund per 9 november 2022.

De agioreserve is niet vrij uitkeerbaar aan aandeelhouders voor dat gedeelte van de reserve dat dient te worden beschouwd als wettelijke reserve.

Over de periode 1 januari tot en met 31 december 2021

Bedragen x € 1.000	Klasse P	Klasse I	Klasse U	Klasse T	Totaal
Geplaatst kapitaal					
Stand begin verslagperiode	3.756	-	8.104	2	11.862
Uitgifte van aandelen	489	-	412	2	903
Inkoop van aandelen	-354	-	-4.265	-1	-4.620
Stand ultimo verslagperiode	3.891	-	4.251	3	8.145
Agioreserve					
Stand begin verslagperiode	21.737	-	-	-	21.737
Uitgifte van aandelen	7.193	-	6.557	1.277	15.027
Inkoop van aandelen	-5.231	-	-6.557	-1.187	-12.975
Stand ultimo verslagperiode	23.699	-	-	90	23.789
Overige reserves					
Stand begin verslagperiode	18.367	-314	75.110	529	93.692
Inkoop van aandelen	-	-	-55.680	-	-55.680
Overboeking van Onverdeeld resultaat	9.117	314	35.911	4.361	49.703
Dividend	-2.341	-	-	-405	-2.746
Stand ultimo verslagperiode	25.143	-	55.341	4.485	84.969
Onverdeeld resultaat					
Stand begin verslagperiode	9.117	314	35.911	4.361	49.703
Overboeking naar Overige reserves	-9.117	-314	-35.911	-4.361	-49.703
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	13.233	-	18.023	1.297	32.553
Stand ultimo verslagperiode	13.233	-	18.023	1.297	32.553
Totaal eigen vermogen	65.966	-	77.615	5.875	149.456

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

3.6.1 Opbrengsten uit beleggingen

Dividend

Onder dividend zijn opgenomen de verdiende bruto contante dividenden onder aftrek van niet-terugvorderbare buitenlandse bronbelasting.

Tevens kan hieronder opgenomen zijn de verrekening via afdrachtvermindering van Nederlandse en buitenlandse bronbelasting, die uit hoofde van de status van fiscale beleggingsinstelling van het Fonds bij de Nederlandse belastingdienst mogelijk is.

3.6.2 Waardeveranderingen beleggingen

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Gerealiseerde winsten aandelen	5.780	18.493
Ongerealiseerde winsten aandelen	10.413	24.435
Gerealiseerde verliezen aandelen	-6.113	-2.694
Ongerealiseerde verliezen aandelen	-38.614	-8.511
Gerealiseerde winsten beleggingsfondsen	10	-
Ongerealiseerde winsten beleggingsfondsen	1	-
Gerealiseerde verliezen beleggingsfondsen	-4	-7
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-28.527	31.716
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-327	15.792
Ongerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-28.200	15.924
Totaal waardeveranderingen beleggingen	-28.527	31.716

3.6.3 Overige resultaten

Valutakoersverschillen

Betreft de valutakoersresultaten op de overige balansposten.

Interest

Betreft de over de verslagperiode verdiende interest op liquide middelen.

Op- en afslagvergoeding

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten gunste van het Fonds gebrachte op- en afslagvergoeding	24	73

Betreft aan aandeelhouders in rekening gebrachte vergoeding bij aan- of verkoop van aandelen in het Fonds. De vergoeding, die wordt berekend door middel van een procentuele op- dan wel afslag op de intrinsieke waarde, dient ter bescherming van de zittende aandeelhouders van het Fonds en komt ten goede aan het Fonds.

De gedurende de verslagperiode gehanteerde op- en afslagpercentages zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Overzicht op- en afslagvergoeding	Percentage	Geldig vanaf	Geldig tot
Opslagvergoeding	0,21%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,20%	10 juni 2022	31 december 2022
Afslagvergoeding	0,06%	1 januari 2022	10 juni 2022
	0,07%	10 juni 2022	13 december 2022
	0,06%	13 december 2022	31 december 2022

3.6.4 Bedrijfslasten

Kosten

De kosten bestaan uit de managementvergoeding, de Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) en Overige kosten. Deze kosten zijn nader toegelicht in de in dit verslag opgenomen toelichting per aandelenklasse.

Interest

Betreft de over de verslagperiode verschuldigde interest op schulden aan kredietinstellingen.

3.7 Overige algemene toelichtingen

3.7.1 Transactiekosten

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Ten laste van het Fonds gebrachte kwantificeerbare transactiekosten	46	64

Betreft verschuldigde kosten bij het aan- en verkopen van beleggingen. De transactiekosten zijn begrepen in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen en worden door middel van waardeveranderingen van beleggingen ten laste van het resultaat gebracht. Niet kwantificeerbare kosten, die begrepen kunnen zijn in transacties in afgeleide financiële instrumenten, zijn niet in bovenstaande bedragen opgenomen.

3.7.2 Portfolio turnover ratio

	2022	2021
Aankopen van beleggingen	386.210	70.737
Verkopen van beleggingen	78.071	129.382
Totaal van beleggingstransacties	464.281	200.119
Uitgifte van aandelen	331.115	15.930
Inkoop van aandelen	16.098	73.275
Totaal mutaties in aandelen	347.213	89.205
Portfolio turnover	117.068	110.914
Gemiddeld eigen vermogen	171.346	148.104
Portfolio turnover ratio	68	75

In de portfolio turnover ratio (PTR) wordt de verhouding uitgedrukt tussen de totale omvang van de beleggingstransacties enerzijds en het gemiddeld eigen vermogen anderzijds. De ratio beoogt een indicatie te geven van de omloopsnelheid van de portefeuille van een beleggingsinstelling en is daarmee een maatstaf voor zowel de mate van actief beleggingsbeheer als voor de daaruit voortvloeiende transactiekosten.

Bij de bepaling van de totale omvang van de beleggingstransacties wordt de som van aan- en verkopen van beleggingen verminderd met de som van uitgifte en inkoop van aandelen. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's. Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

3.7.3 Gelieerde partijen

In het kader van de uitvoering van het beleggingsbeleid van het Fonds kan gebruik worden gemaakt van de diensten van gelieerde partijen.

Gelieerde partijen zijn in dit verband met ingang van 11 april 2022 alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot The Goldman Sachs Group, Inc. Tot 11 april 2022 waren gelieerde partijen alle vennootschappen en andere bedrijfsonderdelen behorend tot NN Group N.V.

Het betreft onder meer het beheer van het Fonds, het uitvoeren van beleggingstransacties, het uitzetten en aantrekken van liquide middelen, het aangaan van leningen en het uitvoeren van securities lending activiteiten. Deze dienstverlening vindt plaats tegen marktconforme voorwaarden.

In de verslaggevingsperiode is gebruik gemaakt van de volgende diensten van gelieerde partijen:

- Voor de beheeractiviteiten wordt voor Aandelenklassen P, U, G en T een managementvergoeding in rekening gebracht. Voor de hoogte van het percentage verwijzen wij naar de informatie per aandelenklasse in dit jaarverslag.
- Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid zijn er binnen het Fonds aan- en verkooptransacties verricht in andere GSAM fondsen zoals nader toegelicht in de toelichting op de balans. Het totaal van deze transacties in het verslagjaar bedraagt 10,1% van het totale transactievolume in het verslagjaar.

3.7.4 Retourprovisies, softdollar-arrangementen en commission sharing arrangementen

Retourprovisies

In de verslagperiode hebben geen specifieke overeenkomsten gegolden inzake retourprovisie en zijn evenmin bedragen uit dien hoofde ten gunste gebracht van de beheerder van het Fonds.

Softdollar-arrangementen

Van een softdollar-arrangement is onder meer sprake indien een financiële dienstverlener producten, zoals research informatie, ter beschikking stelt aan de beheerder als onderdeel van de services die verband houden met het uitvoeren van beleggingstransacties. GSAM maakt geen gebruik van deze provisies. De benodigde research wordt door GSAM zelf betaald voor de fondsen die door haarzelf volledig beheerd worden. Dat geldt ook voor direct aan GSAM gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen die ingezet zijn voor het beheer van de fondsen geldt dat zij, onder omstandigheden, wel gebruik kunnen maken van softdollar arrangementen. Indien een overige gelieerde partij of een derde partij in haar werkzaamheden voor onze fondsen dergelijke informatie van financiële dienstverleners ontvangt kan het zijn dat daar geen contractuele afspraken aan ten grondslag liggen.

Commission sharing arrangementen

GSAM maakt geen gebruik van commission sharing overeenkomsten voor de Fondsen die volledig door haarzelf of aan haar direct gelieerde partijen binnen Goldman Sachs Asset Management International Holdings B.V. beheerd worden. Voor overige gelieerde partijen binnen Goldman Sachs en derde partijen geldt hetzelfde als voor softdollar-arrangementen.

3.7.5 Voorgestelde resultaatbestemming

Aan de komende Algemene Vergadering zal worden voorgesteld om onderstaande percentage- en bedragen per aandelenklasse als dividenduitkering beschikbaar te stellen:

Aandelenklasse P:	4% per aandeel
Aandelenklasse U (in €):	1.343.000
Aandelenklasse G (in €):	63.000
Aandelenklasse T (in €):	134.000

Het dividendbedrag per aandeel zal kort voor de Algemene Vergadering worden berekend. Vervolgens wordt het berekende dividend per aandeel voorgelegd aan de Algemene Vergadering ter formele vaststelling. De uitkering zal geschieden onder inhouding van 15% dividendbelasting. Het niet als dividend uit te keren deel van het Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening zal worden onttrokken aan de Overige reserves van de betreffende aandelenklasse van het Fonds.

Voor Aandelenklasse P is in de verslagperiode €0,40 per aandeel aan interim dividend uitgekeerd

3.7.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

3.8 Toelichting Aandelenklasse P

3.8.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	65.966	52.977
Uitgifte van aandelen*	294.918	7.682
Inkoop van aandelen	-7.849	-5.585
Dividend	-2.159	-2.341
	284.91	-244
Inkomsten uit beleggingen	2.028	861
Overige resultaten	-297	59
Beheerkosten	-534	-333
Overige kosten	-135	-79
	1.062	508
Waardeveranderingen van beleggingen	-12.596	12.725
Stand einde verslagperiode	339.342	65.966

* Onder Uitgifte van aandelen is 291.425 begrepen in verband met de samenvoeging met NN Dutch Fund per 9 november 2022.

3.8.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	339.342	65.966	52.977
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	25.342.582	3.890.514	3.755.594
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	13,39	16,96	14,11

3.8.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-17,81	24,93	14,12
Rendement van de index (%)	-9,49	25,13	-3,32
Relatief rendement (%)	-8,32	-0,20	17,44

3.8.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	534	333
Vaste Overige Kostenvergoeding	126	79
Overige kosten	9	-
Totale kosten Aandelenklasse P	669	412

De managementvergoeding voor Aandelenklasse P van het Fonds bedraagt 0,55% per jaar te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse P aan het einde van iedere dag.

De Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) van Aandelenklasse P van het Fonds bedraagt 0,13% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse P aan het einde van iedere dag.

Deze vaste vergoeding dient ter vergoeding van reguliere en/of doorlopende kosten zoals de kosten van de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, de eventuele beursnotering, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zogenaamde collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals in voorkomende gevallen de Fund Agent en de Transfer Agent. Voor zover van toepassing zijn in de VOK tevens opgenomen de kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen.

De aan Aandelenklasse P toe te rekenen accountantskosten 2022 zijn begrepen in de Vaste Overige Kostenvergoeding en betreffen een bedrag van 7 (2021: 6) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 2 (2021: 2) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Het onder overige kosten opgenomen bedrag betreft kosten uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Daarnaast geldt voor Aandelenklasse P dat de overige kosten een Vaste Overige Kostenvergoeding (VOK) betreft die eveneens wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

In aanvulling op de VOK zijn in 2022 incidentele, buitengewone kosten die verband houden met implementatie van ingrijpende wijzigingen in toepasselijke wet- en regelgeving ten laste van het Fonds gebracht. In het prospectus is opgenomen dat deze kosten maximaal 0,02% van het gemiddelde vermogen op jaarbasis mogen bedragen. De toegerekende kosten zijn lager dan 0,02%.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Fonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Fonds. Bij Aandelenklasse P van het Fonds zijn deze kosten verdisconteerd in de VOK.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uitreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,55%	0,55%
Overige kosten	0,13%	0,13%
Totaal Aandelenklasse P	0,68%	0,68%

De component 'Overige kosten' betreft de Vaste Overige Kostenvergoeding en Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

3.9 Toelichting Aandelenklasse U

3.9.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	77.615	119.125
Uitgifte van aandelen	4.217	6.969
Inkoop van aandelen	-7.203	-66.502
Dividend	-1.133	-
	-4.119	-59.533
Inkomsten uit beleggingen	1.391	1.210
Overige resultaten	-7	92
Beheerkosten	-743	-949
Bewaarkosten	-6	-8
Overige kosten	-54	-75
Interestlasten	-	-1
	581	269
Waardeveranderingen van beleggingen	-14.825	17.754
Stand einde verslagperiode	59.252	77.615

3.9.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	59.252	77.615	119.125
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	4.047.177	4.250.916	8.103.942
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	14,64	18,26	14,70

3.9.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-18,28	24,21	13,51
Rendement van de index (%)	-9,49	25,13	-3,32
Relatief rendement (%)	-8,79	-0,92	16,83

3.9.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	743	949
Overige kosten	60	83
Totale kosten Aandelenklasse U	803	1.032

De managementvergoeding voor Aandelenklasse U van het Fonds bedraagt 1,16% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse U aan het einde van iedere dag.

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, zgn. fee sharing arrangementen in het kader van securities lending activiteiten, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

De aan Aandelenklasse U toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 6 (2021: 8) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van 2 (2021: 2) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 2 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Voor Aandelenklasse U zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Fonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Fonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	1,16%	1,16%
Overige kosten	0,09%	0,10%
Totaal Aandelenklasse U	1,25%	1,26%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende het verslagjaar is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01% (2021: <0,01%).

3.10 Toelichting Aandelenklasse G

3.10.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 9 november tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022
Stand begin verslagperiode	-
Uitgifte van aandelen*	31.569
Inkoop van aandelen	-503
	31.066
Inkomsten uit beleggingen	91
Overige resultaten	-31
Beheerkosten	-25
Overige kosten	-3
	32
Waardeveranderingen van beleggingen	4
Stand einde verslagperiode	31.102

* Het bedrag onder Uitgifte van aandelen ad 31.569 betreft de uitgifte in verband met de samenvoeging met NN Dutch Fund per 9 november 2022.

3.10.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022
Eigen vermogen (x € 1.000)	31.102
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	1.172.084
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	26,54

3.10.3 Rendement

Over de periode 9 november tot en met 31 december

	2022
Netto rendement Aandelenklasse (%)	0,03
Rendement van de index (%)	0,91
Relatief rendement (%)	-0,88

3.10.4 Kosten

Over de periode 9 november tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022
Managementvergoeding	25
Overige kosten	3
Totale kosten Aandelenklasse G	28

De managementvergoeding van Aandelenklasse G van het Fonds bedraagt 0,55% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse G aan het einde van iedere dag.

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

De aan Aandelenklasse G toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van <1 aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van <1 aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad 1 opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Voor Aandelenklasse G zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de Aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde redenen is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Fonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Fonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022
Managementvergoeding	0,55%
Overige kosten	0,05%
Totaal Aandelenklasse G	0,60%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'.

Aandelenklasse G van het Fonds is op 9 november 2022 gestart. De opgenomen lopende kosten factor over 2022 betreft een geannualiseerd percentage. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende het verslagjaar is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01%.

3.11 Toelichting Aandelenklasse T

3.11.1 Vermogensmutatieoverzicht

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Stand begin verslagperiode	5.875	4.892
Uitgifte van aandelen	411	1.279
Inkoop van aandelen	-543	-1.188
Dividend	-84	-405
	-216	-314
Inkomsten uit beleggingen	110	87
Overige resultaten	-3	8
Beheerkosten	-24	-28
Bewaarkosten	-	-1
Overige kosten	-5	-6
	78	60
Waardeveranderingen van beleggingen	-1.110	1.237
Stand einde verslagperiode	4.627	5.875

3.11.2 Vermogensgegevens

	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen (x € 1.000)	4.627	5.875	4.892
Aantal geplaatste aandelen (stuks)	2.474	2.538	2.463
Intrinsieke waarde per aandeel (in €)	1.870,22	2.315,08	1.986,06

3.11.3 Rendement

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

	2022	2021	2020
Netto rendement Aandelenklasse (%)	-17,72	25,05	14,29
Rendement van de index (%)	-9,49	25,13	-3,32
Relatief rendement (%)	-8,23	-0,08	17,61

3.11.4 Kosten

Over de periode 1 januari tot en met 31 december

Bedragen x € 1.000	2022	2021
Managementvergoeding	24	28
Overige kosten	5	7
Totale kosten Aandelenklasse T	29	35

De managementvergoeding van Aandelenklasse T van het Fonds bedraagt 0,48% per jaar, te herleiden naar een percentage op dagbasis dat wordt berekend over het totale vermogen van Aandelenklasse T aan het einde van iedere dag.

De overige kosten betreffen reguliere en/of doorlopende kosten alsmede incidentele, buitengewone kosten en betreffen onder andere de kosten van: de administratie, de verslaggeving (waaronder mede te verstaan de kosten van datavoorziening en het verwerken en berekenen van financiële gegevens van het beleggingsfonds), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht, het verrichten van betalingen, publicaties, vergaderingen van aandeelhouders, gerechtelijke procedures inclusief eventuele class actions, de kosten van zgn. collateral management activiteiten (betreffende het beheer van het onderpand) alsmede externe adviseurs en service providers zoals de Transfer Agent, een en ander voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht.

De aan Aandelenklasse T toe te rekenen accountantskosten 2022 betreffen een bedrag van 1 (2021: 1) aan kosten gerelateerd aan de controle van de jaarrekening en een bedrag van <1 (2021: <1) aan andere controleopdrachten. Er zijn geen accountantskosten gerelateerd aan advies en andere niet-controle diensten.

Onder overige kosten 2022 zijn tevens kosten ad <1 (2021: nihil) opgenomen uit hoofde van de implementatie van wet- en regelgeving inzake SFDR en de Taxonomieverordening (EU).

Kostenvergelijking

Op grond van RJ 615.405 dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Aangezien de managementvergoeding wordt berekend als een percentage over het beheerd vermogen is in het prospectus geen absoluut niveau aangegeven voor deze kosten. Het in de verslagperiode gehanteerde percentage is gelijk aan het percentage zoals opgenomen in het prospectus.

Voor Aandelenklasse T zijn de overige kosten gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten ten laste van de aandelenklasse. Gezien de geringe (relatieve) omvang van de kosten zijn deze kosten niet nader gekwantificeerd in het prospectus. Om voornoemde reden is een vergelijkend overzicht met het kostenniveau van het prospectus niet opgenomen in deze jaarrekening.

Lopende kosten factor

De Lopende kosten factor betreft een kosten factor waarbij de verhouding wordt uitgedrukt tussen de kosten die in de verslaggevingsperiode ten laste van het resultaat zijn gebracht enerzijds en het gemiddelde eigen vermogen van de aandelenklasse anderzijds.

Het Fonds belegt direct of indirect in andere icbe's of beleggingsinstellingen. De kosten van die icbe's of beleggingsinstellingen worden meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van het Fonds.

Bij de berekening van de Lopende kosten factor zijn de kosten die verband houden met de uitvoering van beleggingstransacties niet begrepen in de kosten maar in de kostprijs van de aankopen respectievelijk de opbrengstwaarde van de verkopen. Kosten die zijn verschuldigd door aandeelhouders in verband met het toetreden dan wel het uittreden van het Fonds blijven in het kader van de Lopende kosten factor buiten beschouwing.

Het gemiddelde eigen vermogen wordt bepaald als het gewogen gemiddelde van het eigen vermogen op dagbasis, gebaseerd op het aantal dagen dat de intrinsieke waardebepaling plaatsvindt gedurende de verslaggevingsperiode.

	2022	2021
Managementvergoeding	0,48%	0,48%
Overige kosten	0,09%	0,10%
Totaal Aandelenklasse T	0,57%	0,58%

De component 'Overige kosten' betreft de Overige kosten zoals opgenomen in de paragraaf 'Kosten'. Tevens zijn hieronder opgenomen kosten die zijn begrepen in de waarde van beleggingsfondsen, waarin gedurende het verslagjaar is deelgenomen. De lopende kosten begrepen in de waarde van beleggingsfondsen in de verslagperiode is voor deze Aandelenklasse kleiner dan 0,01% (2021: <0,01%).

3.12 Samenstelling van de beleggingen

Per 31 december 2022

Onderstaande samenstelling van de beleggingen geeft de aandelenportefeuille in detail.

Valuta	Aantal	Naam	Waarde x € 1.000
GBP	593.747	3I GROUP PLC	8.977
EUR	5.279	ADYEN NV	6.801
EUR	80.569	ALLIANZ	16.187
EUR	38.521	ASML HOLDING NV	19.408
SEK	627.316	ASSA ABLOY CLASS B	12.620
SEK	1.078.251	ATLAS COPCO CLASS A	11.936
NOK	84.163	BAKKAFROST	4.931
EUR	176.068	CELLNEX TELECOM SA	5.444
GBP	490.554	COMPASS GROUP PLC	10.602
GBP	238.566	DECHRA PHARMACEUTICALS PLC	7.039
EUR	81.702	ESSILORLUXOTTICA SA	13.824
EUR	102.496	EURONEXT NV	7.089
USD	10.842	ICON PLC	1.973
EUR	4.549.806	INTESA SANPAOLO	9.454
EUR	26.695	KERING SA	12.693
EUR	48.597	LOREAL SA	16.212
USD	39.237	LINDE PLC	11.992
GBP	1.154.901	NATIONAL GRID PLC	12.983
EUR	262.786	NESTE	11.305
CHF	259.121	NESTLE SA	28.116
NOK	149.591	NORDIC VLSI	2.332
DKK	174.012	NOVO NORDISK CLASS B	21.949
DKK	119.261	NOVOZYMES CLASS B	5.644
CHF	9.426	PARTNERS GROUP HOLDING AG	7.797
EUR	471.995	RELX PLC	12.196
CHF	67.394	ROCHE HOLDING PAR AG	19.828
EUR	162.912	SAP	15.703
EUR	107.215	SCHNEIDER ELECTRIC	14.015
EUR	146.492	SCOUT24 N	6.875
EUR	134.325	SIEMENS N AG	17.414
USD	32.845	SOLAREDGE TECHNOLOGIES INC	8.718
CHF	65.704	STRAUMANN HOLDING AG	7.027
SEK	984.581	SVENSKA HANDELSBANKEN CLASS A	9.305
CHF	18.678	TECAN GROUP AG	7.801
NOK	232.716	TOMRA SYSTEMS	3.666
EUR	310.469	UNILEVER PLC	14.552
EUR	289.117	UNIVERSAL MUSIC GROUP NV	6.508
CHF	34.906	ZURICH INSURANCE GROUP AG	15.636
Totaal			426.552

Voor de samenstelling van de beleggingen per 31 december 2021 wordt verwezen naar het jaarverslag 2021 van het Fonds. Dit jaarverslag is beschikbaar op de website van de beheerder.

Den Haag, 19 april 2023

Goldman Sachs Asset Management B.V.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Het model voor de periodieke informatieverstrekking voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

4.2 Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming

Volgens artikel 23 van de statuten van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. bepaalt de directie per soort aandelen welk gedeelte van het saldo wordt toegevoegd aan de voor de betreffende soort aangehouden overige reserve. Na de in de vorige zin bedoelde toevoeging wordt, voor zover mogelijk, op de prioriteitsaandelen een dividend uitgekeerd gelijk aan zes procent (6%) van het nominale bedrag van deze aandelen. Op de prioriteitsaandelen zal geen verdere uitkering van winst geschieden. Hetgeen daarna resteert wordt aan houders van gewone aandelen van de betreffende soort uitgekeerd tenzij de algemene vergadering anders bepaalt.

Ingeval het hiervoor bedoelde saldo van inkomsten en kosten negatief is, wordt dit bedrag afgeboekt van de overige reserve die wordt aangehouden voor de betreffende soort aandelen.

4.3 Bijzondere statutaire rechten

Deze betreffen de rechten van de houders van prioriteitsaandelen inzake de voordracht tot benoeming van de Directie, de beloning van de Directie alsmede de voorafgaande goedkeuring van besluiten tot wijzigingen van de statuten of tot ontbinding van de vennootschap.

4.4 Prioriteitsaandelen

Goldman Sachs Fund Holdings B.V., gevestigd te Den Haag, is houder van 10 prioriteitsaandelen in het kapitaal van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.

Het bestuur van Goldman Sachs Fund Holdings B.V. is uiteindelijk verantwoordelijk voor de wijze waarop het aan de prioriteitsaandelen verbonden stemrecht wordt uitgeoefend. Het bestuur van Goldman Sachs Fund Holdings B.V. bestaat per ultimo verslagperiode uit de heer H. Brink, mevrouw T. Katgerman en mevrouw M.M.E. Thewessen.

4.5 Bestuurdersbelangen

Het totale persoonlijke belang in aantal aandelen en optierechten dan wel nominale waarde bij obligaties dat de bestuurders, zoals zitting hebbend op de genoemde data, in (de beleggingen van) het Fonds (indien van toepassing inclusief beleggingen in de GSAM fondsen waarin wordt geparticipeerd) hadden per 31 december 2022 en per 1 januari 2022 wordt als volgt gespecificeerd:

	Type	31-12-2022	1-1-2022
Adidas	Aandelen	-	75
ASML Holding	Aandelen	-	40
Essilor International	Aandelen	-	150
Nestle	Aandelen	-	110
Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) - P	Aandelen	4.594	4.440
Schneider	Aandelen	-	160

4.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouders en de vergadering van houders van prioriteitsaandelen van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. (het 'Fonds') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Fonds op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de jaarrekening 2022 zoals opgenomen in de sectie 3 van het jaarverslag van Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V. te Den Haag gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst-en-verliesrekening over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van het Fonds zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam
T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onze controleaanpak

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de kernpunten, fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten, de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Samenvatting en context

Het Fonds is een open-end beleggingsmaatschappij. Het maatschappelijk kapitaal van het Fonds is verdeeld in 10 prioriteitsaandelen en 1 serie gewone aandelen. Het Fonds wordt beheerd door Goldman Sachs Asset Management B.V. ('de beheerder'). De beheerder vormt tevens het bestuur van het Fonds. De bewaarder, onafhankelijke administrateur en de transfer agent van het Fonds is The Bank of New York Mellon. De organisatorische inrichting van het Fonds met een afzonderlijke administrateur, bewaarder en transfer agent en de gevolgen voor onze controle hebben wij uiteengezet in de paragraaf 'De reikwijdte van onze controle'.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat. Voor nadere details verwijzen wij naar de paragraaf 'Materialiteit'. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de beheerder belangrijke schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. Gezien de aard van het Fonds en de omvang van de posten hebben wij bij onze controle vooral aandacht besteed aan bestaan en waardering van beursgenoteerde beleggingen en aan de juistheid en volledigheid van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Wij hebben dit uiteengezet in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'.

Het Fonds heeft de potentiële impact van klimaatverandering op zijn financiële positie beoordeeld. In het bestuursverslag zijn de risico's voortkomend uit de klimaatverandering nader toegelicht. Wij hebben de beoordeling van de aan klimaat gerelateerde risico's door management besproken, en de potentiële impact op de financiële positie inclusief de onderliggende assumpties en schattingen geëvalueerd. De impact van klimaatverandering leidt niet tot een kernpunt van onze controle.

Wij hebben ervoor gezorgd dat het controleteam over voldoende specialistische kennis en expertise ten aanzien van het waarderen van beleggingen en fiscaliteit beschikt die nodig zijn voor de controle van een beleggingsfonds.

Verder hebben we IT-specialisten aan ons team toegevoegd om de volledigheid en juistheid van de rapporten die onze controle ondersteunen vanuit de verschillende systemen te controleren.

De hoofdlijnen van onze controleaanpak waren als volgt:

Materialiteit

- Materialiteit: €4.343.225, gebaseerd op 1% van het totale eigen vermogen (intrinsieke waarde).

Reikwijdte van de controle

- Het Fonds wordt beheerd door Goldman Sachs Asset Management B.V. De onafhankelijke administrateur, bewaarder en tevens transfer agent van het Fonds is The Bank of New York Mellon SA/NV.
- Wij maken voor onze controle gebruik van de ISAE 3402 type II-rapportage van de beheerder en de ISAE 3402 type II-rapportage en SOC1-rapportages van de onafhankelijke administrateur, bewaarder en transfer agent van het Fonds.

Kernpunten

- Bestaan en waardering van beursgenoteerde beleggingen.
- Juistheid en volledigheid van directe en indirecte beleggings-opbrengsten.

Overwegingen voor de eerstejaarscontrole

Na onze benoeming tot accountant van het Fonds hebben wij een uitgebreid transitieplan opgesteld en uitgevoerd. Wij hebben, als onderdeel van dit plan, kennis en begrip verkregen van de strategie van de entiteit, de bedrijfsactiviteiten, de interne beheersingsomgeving en de IT-omgeving. We zijn nagegaan hoe de jaarrekening en het interne beheersingsraamwerk van het Fonds beïnvloed werden door deze aspecten. Wij hebben, aanvullend hierop, de jaarrekening van het vorige verslagjaar gelezen en een review uitgevoerd op de controledossiers van de voorgaande accountant en hebben de uitkomsten van de hierin opgenomen werkzaamheden besproken en geëvalueerd. Op basis van deze werkzaamheden en activiteiten hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie verkregen over de beginsaldi. Verder hebben wij onze risicoanalyse gemaakt, onze controlestrategie bepaald en ons controleplan opgesteld. Het controleplan hebben wij besproken met het bestuur van de beheerder.

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen. Wij beschouwen het eigen vermogen van het Fonds als de meest geschikte benchmark, omdat het eigen vermogen van een Fonds de waarde vertegenwoordigt die een belegger zou kunnen krijgen bij verkoop van zijn aandeel in het Fonds. Waardeveranderingen van beleggingen vormen een belangrijk onderdeel van de beleggingsopbrengsten en daarmee van het resultaat van een Fonds.

Materialiteit

€4.343.225

Hoe is de materialiteit bepaald

Wij bepalen de materialiteit op basis van ons professionele oordeel. Als basis voor deze oordeelsvorming gebruiken we 1% van het eigen vermogen.

De overwegingen voor de gekozen benchmark

We gebruikten het eigen vermogen als de primaire, algemeen geaccepteerde, benchmark, op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat het eigen vermogen een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van het Fonds.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de beheerder en de houders van prioriteitsaandelen van het Fonds afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de berekende materialiteitsbedragen rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De reikwijdte van onze controle

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle van de jaarrekening. Hierbij houden wij rekening met de betrokkenheid van de beheerder, de administrateur, de bewaarder en de transfer agent. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel.

Wij hebben inzicht verkregen in de processen en interne beheersingsomgeving van de beheerder. Op basis van deze kennis hebben wij de interne beheersingsmaatregelen geïdentificeerd die in het kader van onze jaarrekeningcontrole van het Fonds relevant zijn. Vervolgens hebben wij van de beheerder een door een onafhankelijke externe accountant gecertificeerde ISAE 3402 type II-rapportage verkregen over de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen bij de beheerder over de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. Wij zijn vervolgens nagegaan of de interne beheersingsmaatregelen welke voor onze jaarrekeningcontrole van het Fonds relevant zijn, ook zijn opgenomen in die rapportage. Daarnaast hebben wij de deskundigheid, onafhankelijkheid en objectiviteit van de certificerende accountant beoordeeld en zijn wij nagegaan of de certificerend accountant toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd teneinde zekerheid te verkrijgen over de opzet, bestaan en effectieve werking van deze interne beheersingsmaatregelen. Ten slotte hebben wij de resultaten en eventuele gerapporteerde uitzonderingen geanalyseerd en meegewogen voor de impact op onze controleaanpak.

Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de administratieve processen en interne beheersmaatregelen van de bewaarder, administrateur en transfer agent. Op basis van deze kennis hebben wij de interne beheersingsmaatregelen geïdentificeerd die in het kader van onze jaarrekeningcontrole van het Fonds relevant zijn.

Vervolgens hebben wij van de bewaarder, de administrateur en transfer agent (The Bank of New York Mellon), door een onafhankelijke externe accountant gecertificeerde SOC I- en ISAE3402 type II-

rapportages verkregen over de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen over de periode 1 oktober 2021 tot en met 30 september 2022. Wij zijn vervolgens nagegaan of de interne beheersingsmaatregelen welke voor onze jaarrekeningcontrole van het Fonds relevant zijn, ook zijn opgenomen in die rapportages. Daarnaast hebben wij de deskundigheid, onafhankelijkheid en objectiviteit van de certificerende accountant beoordeeld en zijn wij nagegaan of de certificerende accountant toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd teneinde zekerheid te verkrijgen over de opzet, bestaan en effectieve werking van deze interne beheersingsmaatregelen. We hebben van het management van de administrateur, bewaarder en transfer agent een bevestiging ontvangen dat voor de periode 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2022 de opzet en het bestaan van de beheersingsmaatregelen gelijk zijn gebleven aan de door een onafhankelijke externe accountant gecertificeerde rapportages over de periode 1 oktober 2022 tot en met 30 september 2022. Het management van de bewaarder, de administrateur en transfer agent heeft daarbij ook bevestigd geen indicatie te hebben dat gedurende de periode 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2022 de beheersingsmaatregelen niet effectief gewerkt hebben. Ten slotte hebben wij de resultaten en eventuele gerapporteerde uitzonderingen geanalyseerd en meegewogen voor de impact op onze controleaanpak.

Op basis van de hiervoor genoemde door een onafhankelijke externe accountant gecertificeerde rapportages over de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersingsmaatregelen hebben we vastgesteld dat er voldoende functiescheiding aanwezig is tussen de functies beheerder, bewaarder, administrateur en de transfer agent.

Door bovengenoemde werkzaamheden tezamen met de uitvoering van de hierop gebaseerde vastgestelde gegevensgerichte controle-aanpak hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie verkregen in het kader van ons oordeel over de jaarrekening.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het Fonds en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur van de beheerderinspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk "Voornaamste risico's en onzekerheden" in het bestuursverslag waarin het bestuur van de beheerder zijn frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie.

We hebben interviews gehouden met het bestuur van de beheerder evenals andere functionarissen binnen de beheerder, waaronder de het hoofd van de afdeling internal audit, juridische zaken en compliance, of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Daarnaast hebben wij interviews gehouden om inzicht te krijgen in de frauderisicobeoordeling van de beheerder en in de processen voor het identificeren van en reageren op de frauderisico's en de interne beheersing die het bestuur heeft ingesteld om deze risico's te mitigeren.

Zoals beschreven in de controlestandaarden, zijn “management override of controls” en het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten veronderstelde risico's van fraude. Het bestuur van de beheerder bevindt zich inherent in een unieke positie om fraude te plegen vanwege de mogelijkheid van het bestuur om boekhoudkundige gegevens te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door controles op te heffen die anders effectief lijken te werken. We hebben dit risico aangepakt door te evalueren of er aanwijzingen waren van vooringenomenheid in de schattingen van het bestuur die een risico kunnen vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Met betrekking tot de beleggingen gewaardeerd op reële waarde hebben we op basis van externe (markt)informatie vastgesteld dat de waardering zoals opgesteld door het fonds binnen de door ons acceptabel geachte bandbreedte valt. Op basis hiervan hebben we vastgesteld dat er geen indicaties van vooringenomenheid zijn in de schattingen gemaakt door het bestuur van de beheerder. We verwijzen in dit verband naar het kernpunt rondom de waardering van beleggingen.

De controleprocedures omvatten onder meer de evaluatie van het ontwerp en de implementatie van interne beheersingsmaatregelen die bedoeld zijn om frauderisico's te beperken (zoals verwerking en beoordeling van journaalboekingen) en procedures voor onverwachte journaalboekingen met ondersteuning van data-analyse. Met betrekking tot het risico van fraude bij de verantwoording van opbrengsten, hebben we op basis van onze risicoanalyse geconcludeerd dat dit risico verband houdt met de verwerking van opbrengsten op gebieden die complexer, niet-systematisch of handmatig van aard zijn. Wij hebben tijdens onze controle geen opbrengsten geïdentificeerd op deze gebieden.

Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. In onze controle hebben wij ook elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen. Ook hebben wij de uitkomst van onze overige controlewerkzaamheden in overweging genomen en beoordeeld of eventuele bevindingen wijzen op fraude of niet-naleving.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in paragraaf ‘Continuïteit’ in de jaarrekening heeft de beheerder zijn continuïteitsbeoordeling voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de beheerder te evalueren omvatten onder andere:

- het overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de beheerder alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben, het verkrijgen van aanvullende onderbouwingen en de beheerder bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- het analyseren van de inkoop van participaties na het einde van het boekjaar en beoordelen of die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- kennismaken van het prospectus met de onder de paragraaf ‘Inkoop van aandelen door Goldman Sachs Europa Duurzaam Aandelen Fonds (NL) N.V.’ beschreven mogelijkheid van de beheerder om in uitzonderlijke gevallen aanvragen voor de inkoop van aandelen tijdelijk op te schorten of te beperken;
- inwinnen van inlichtingen bij de beheerder over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de beheerder verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de beheerder over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben de beheerder op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening.

<i>Kernpunten</i>	<i>Onze controlewerkzaamheden en observaties</i>
<i>Bestaan en waardering van beursgenoteerde beleggingen</i> De beursgenoteerde beleggingen vormen het overgrote deel van de totale beleggingen van €426.552.000 zoals opgenomen in de balans en zijn gebaseerd op de grondslagen voor waardering zoals toegelicht in paragraaf “waarderingsgrondslagen” van de jaarrekening. De beursgenoteerde beleggingen bepalen in belangrijke mate het eigen vermogen. De beleggingen op 31 december 2022 maken 98% uit van het totaal eigen vermogen. De beleggingsportefeuille is in bewaring bij de bewaarder. Voor beleggers is het van belang dat de gepresenteerde beursgenoteerde beleggingen daadwerkelijk in het bezit (economisch eigendom) zijn van het beleggingsfonds en juist zijn gewaardeerd. Vanwege dit belang, maakt de controle van het bestaan en de waardering van de beleggingen een belangrijk deel uit van de totale controlewerkzaamheden van de jaarrekening van het Fonds. De beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde. De beursgenoteerde beleggingen zijn liquide, waardoor de waardering van deze beleggingen minder gevoelig is voor schattingen door de beheerder. Desondanks rechtvaardigt de omvang, naar onze mening, de specifieke aandacht tijdens de controle voor de waardering. Daarom hebben	We hebben controle-informatie met betrekking tot de opzet, het bestaan en werking van de interne beheersingsmaatregelen bij de beheerder, administrateur, bewaarder en transfer agent verkregen middels de in de sectie 'Reikwijdte van de controle' beschreven werkzaamheden. Wij bepaalden dat wij, voor zover relevant voor het doel van onze controle, op deze interne beheersingsmaatregelen konden steunen. In aanvulling hierop hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd op het bestaan en waardering van de beleggingen. Voor de controle van het bestaan van de beursgenoteerde beleggingen hebben wij een onafhankelijke bevestiging verkregen van de bewaarder van het fonds. Wij hebben het bestaan van de verantwoorde beleggingen getoetst middels integrale aansluiting met de onafhankelijk verkregen bevestiging van de bewaarder. Hieruit zijn geen materiële verschillen naar voren gekomen. Wij hebben de waardering van de beursgenoteerde beleggingen getoetst door de marktwaarde per 31 december 2022 te vergelijken met onafhankelijk verkregen koersen afkomstig van externe datavendors. Hieruit zijn geen materiële verschillen naar voren gekomen.

Kernpunten

wij het bestaan en waardering van de beursgenoteerde beleggingen aangemerkt als kernpunt van onze controle.

Juistheid en volledigheid van directe en indirecte beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten zijn gebaseerd op de grondslagen van resultaatbepaling zoals toegelicht in paragraaf “waarderingsgrondslagen” van de jaarrekening.

De totale bedrijfsopbrengsten van het Fonds over de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 zijn €24.907.000 negatief. Deze bedrijfsopbrengsten bestaan uit positieve directe beleggingsopbrengsten van €3.620.000 en negatieve indirecte beleggingsopbrengsten van €28.527.000.

De directe beleggingsopbrengsten bestaan geheel uit dividendopbrengsten. De indirecte beleggingsopbrengsten bestaan uit gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen.

De juistheid en volledigheid van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten uit beleggingen zijn een kernpunt van onze controle, doordat een onvolledige of onjuiste opbrengstverantwoording een belangrijk element is voor het beoordelen van de performance van het Fonds.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de toelichtingen over de beleggingen, de financiële resultaten en de risicoprofielen van de beleggingen in overeenstemming zijn met het van toepassing zijnde verslaggevingsstelsel.

We hebben controle-informatie met betrekking tot de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen bij de beheerder verkregen door middel van de in paragraaf ‘Reikwijdte van de controle’ beschreven werkzaamheden. Wij concludeerden dat wij, voor zover relevant voor het doel van onze controle, op deze interne beheersingsmaatregelen konden steunen.

In aanvulling hierop hebben we voor zowel de directe als de indirecte beleggingsopbrengsten gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.

Voor de controle van de juistheid van de directe beleggingsopbrengsten hebben we een controle uitgevoerd op de verantwoorde dividendopbrengsten, waarbij wij voor een deelwaarneming aansluiting hebben gemaakt met de te verantwoorden dividendopbrengsten volgens een onafhankelijke dataleverancier indien het dividenden betreffen uit hoofde van beursgenoteerde beleggingen. Voor dividenden uit hoofde van beleggingen in beleggingsfondsen hebben wij voor een deelwaarneming aansluiting gemaakt met dividend besluiten. Hieruit zijn geen materiële verschillen uit naar voren gekomen. De volledigheid van de dividendopbrengsten hebben wij gecontroleerd aan de hand van een dividenden-overzicht afkomstig van de bewaarder waarbij wij hebben getoetst of de voor het Fonds relevante dividenden door het Fonds zijn verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Hieruit zijn geen materiële verschillen uit naar voren gekomen.

De ongerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen hebben wij gecontroleerd door middel van de controle van de waardering van de beleggingen per 31 december 2022. Voor een nadere uiteenzetting van de controle van de waardering van de beleggingen, zie voorgaand kernpunt ‘Bestaan en waardering van beursgenoteerde beleggingen’.

Daarnaast is middels verbandscontroles met betrekking tot het verloop en de balansposities van de beleggingen

Kernpunten

Onze controlewerkzaamheden en observaties

vastgesteld dat alle indirecte beleggings-opbrengsten juist en volledig zijn verantwoord.

Uit deze werkzaamheden bleken geen materiële verschillen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde vereisten

Onze benoeming

Wij zijn benoemd als externe accountant van het Fonds volgend een besluit van de algemene vergadering op 15 juni 2022. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van 1 jaar accountant van het Fonds.

Geen verboden diensten

Wij hebben, naar ons beste weten en overtuiging, geen verboden diensten geleverd, als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Geleverde diensten

De diensten die wij, in aanvulling op de controle van de jaarrekening, hebben geleverd aan het Fonds, in de periode waarop onze wettelijke controle betrekking heeft, wordt vanuit paragraaf 3.6.4. van de toelichting van de jaarrekening verwezen naar de toelichtingen per aandelenklasse.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW;
- een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of het Fonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om het Fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Fonds haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 19 april 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door J. IJspeert RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van het Fonds

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Fonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controle-verklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de beheerder dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen die

zijn getroffen om de geïdentificeerde bedreigingen weg te nemen en onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening vanuit alle zaken die wij met de beheerder hebben besproken. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang is van het maatschappelijk verkeer.

5. BIJLAGE – MODEL VOOR DE PERIODIEKE INFORMATIEVERSCHAFFING VOOR FINANCIËLE PRODUCTEN

Het model voor de periodieke informatieverstarring voor financiële producten uit hoofde van de Sustainable Finance Disclosure Regulation is opgenomen op de volgende pagina.

Model voor de periodieke informatieverstrekking voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging:

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**

is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Productbenaming: Goldman Sachs
Europa Duurzaam Aandelen Fonds
(NL) N.V.

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 724500X710F1CVRGUC26

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☒ ☐ Ja

☒ ☐ ☒ Nee

☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%

☐ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ____%

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU taxonomie

☐ met een sociale doelstelling

☒ Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

Duurzaamheids indicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Tijdens de verslagperiode was de SFDR RTS nog niet van toepassing en was het in de SFDR RTS opgenomen model voor precontractuele informatieverschaffing (Bijlage II) nog niet beschikbaar voor dit Fonds/Subfonds. Tijdens de verslagperiode stond er in het prospectus geen expliciete toezegging om duurzame beleggingen te doen, zoals gedefinieerd in de SFDR. De gekozen duurzaamheidsindicatoren weerspiegelen de door het Fonds/Subfonds gepromote ecologische en sociale kenmerken, maar zijn niet genoemd in het prospectus dat tijdens de verslagperiode van toepassing was.

Het Fonds/Subfonds promootte tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken. Meer specifiek:

1. Beperkte beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en ondernemingen die controversieel gedrag vertonen.

Het Fonds/Subfonds heeft aan dit kenmerk voldaan door het toepassen van de op normen gebaseerde criteria inzake duurzaam beleggen van de Beheerder, zoals uiteengezet in het Beleid inzake verantwoord beleggen van de Beheerder. Deze criteria reflecteren relevante wetgeving, onze waarden, en internationaal erkende standaarden zoals de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds niet belegd in emittenten die een bepaald percentage van hun omzet, in overeenstemming met de drempels die zijn vastgesteld in het Beleid inzake verantwoord beleggen van de Beheerder en het Kader inzake verantwoord beleggen van de Beheerder, hebben gegenereerd uit activiteiten die verband houden met:

- het ontwikkelen, produceren, onderhouden van en handelen in controversiële wapens (0%)
- de controversiële levering van wapens (0%)
- de productie van tabak ($\geq 5\%$)
- de productie van oliezand en controversiële pijpleidingen ($> 20\%$)
- de winning van thermische steenkool ($> 5\%$);
- pornografie (drempel hangt af van de strategie);
- bont en speciale leersoorten (drempel is afhankelijk van de strategie)
- gokken (drempel is afhankelijk van de strategie);
- kernenergie (0%, wanneer de emittent aanvullende op kernenergie gebaseerde productie-installaties bouwt);
- schalieolie en -gas en arctische boringen (samen $\leq 10\%$).

Dit werd dagelijks gecontroleerd in het portefeuillebeheersysteem Aladdin. Binnen de Beheerder is de afdeling Risicobeheer verantwoordelijk voor de dagelijkse toetsing van beleggingsbeperkingen. De beoordeling of ondernemingen de bovengenoemde activiteiten uitvoeren wordt bepaald op basis van externe informatie van ESG-gegevensleveranciers. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen'.

2. Paste de benadering van de Beheerder op het gebied van ESG-integratie toe

Het doel vooraf was gebruikmaken van ESG-informatie bij het beoordelen van ondernemingen om risico's of kansen op het gebied van ESG te identificeren. Het doel is dan ook gericht op het beleggingsproces, en niet op het behalen van bepaalde resultaten. Tijdens de verslagperiode werden er, overeenkomstig de doelstelling, risico's en kansen geïdentificeerd op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG) voor het merendeel van de beleggingen op basis van (1) materialiteit, (2) consequente beoordeling tijdens het gehele beleggingsproces en (3) systematische documentering. Het extra inzicht dat de ESG-gegevens boden, is gebruikt om risico's te beperken en nieuwe beleggingskansen te benutten.

Re 1. Het Materialiteitskader van NN IP zet voor ondernemingen uiteen welke ESG-factoren voor

welke sectoren relevant (wezenlijk) zijn. Het kader bestaat uit 4 pijlers: bedrijfsmodel, bestuur en ecologische en maatschappelijke factoren. De factoren bestuur, maatschappelijk en ecologisch zijn onderverdeeld in specifieke onderwerpen.

Re 2. De voorafgaande beoordeling vertaalt zich in een groot aantal datapunten die resulteren in een algemene ESG-score. Deze ESG-score en/of de onderliggende gegevens beïnvloeden de interne beoordeling van een onderneming. Een betere ESG-score heeft ceteris paribus een positieve invloed op de beoordeling van een onderneming.

Re 3. De ESG-score en de analyse van de onderliggende informatie beïnvloeden de beoordeling van een onderneming, en dit wordt bij belegging vastgelegd.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen ESG-rating ten opzichte van de index/benchmark'.

3. Naleving van goed ondernemingsbestuur, naleving van mensen- en arbeidsrechten, bescherming van het milieu en preventie van omkoping en corruptie.

Het Fonds/Subfonds voldeed aan deze eigenschap door te beoordelen in hoeverre de ondernemingen waarin belegd is, handelden in overeenstemming met de relevante wetgeving en internationaal erkende normen: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN. Elk bedrijf is continu gescreend op schending van deze 'Global Standards'.

Bedrijven, die 'niet voldeden' aan de Global Standards, werden beoordeeld door de NN IP Controversy & Engagement Council, waar verder werd onderzocht of er een schending van de Global Standards heeft plaatsgevonden. Als dit het geval was, is met deze bedrijven een dialoog aangegaan met als doel de overtredingen te beëindigen en/of de impact te beperken. Als dit resultaat onwaarschijnlijk werd geacht, werden de bedrijven uitgesloten. Een lijst van bedrijven die zijn uitgesloten op basis van schendingen van de wereldwijde normen werd tijdens de referentieperiode gepubliceerd op de website van de Beheerder. De plaats waar deze lijst wordt gepubliceerd is:
<https://www.gsam.com/responsible-investing/en-INT/professional/themes/responsible-investing-policy-documents>.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN'.

4. Verkoos inclusie boven uitsluiting via engagement

- Op normen gebaseerde engagement: conform het op normen gebaseerde RI-beleid van de Beheerder zal het Fonds/Subfonds beleggingen uitsluiten in emittenten die zijn betrokken bij activiteiten zoals, maar niet beperkt tot de ontwikkeling, productie, het onderhoud van of de handel in controversiële wapens, de productie van tabaksproducten, de winning van steenkool en/of de winning van olie/zand. De naleving van de op normen gebaseerde criteria inzake duurzaam beleggen is gebaseerd op vooraf vastgestelde omzetcriteria, zoals vermeld in het Beleid inzake verantwoord beleggen van NN IP, en is gestoeld op gegevens van derden. Als er sterke aanwijzingen zijn dat een emittent niet heeft voldaan aan één van de minimumvereisten van de op normen gebaseerde RI-criteria van de Beheerder, wordt beoordeeld of dit een schending van deze criteria vormt. Als via engagement wordt geconcludeerd dat het gedrag en de praktijken van ondernemingen waarin is belegd kunnen worden verholpen, heeft dat de voorkeur boven desinvestering. Voor de meest recente criteria en activiteiten wordt verwezen naar het Beleid inzake verantwoord beleggen van NN IP dat beschikbaar is op de website.

- Controverse engagement: elke onderneming is doorlopend getoetst op de aanwezigheid van ESG-controverses. ESG-controverses worden beoordeeld door een onafhankelijke gegevensleverancier door het toekennen van een score (1 is de laagste score en 5 de hoogste). Ondernemingen met een controversescore van 4 of 5 zijn beoordeeld door de NN IP Controversy & Engagement Council, waarbij nader is onderzocht of er sprake is van een schending van de op normen gebaseerde RI-criteria van de Beheerder. Op basis van dit onderzoek wordt besloten om

te beleggen in de onderneming of om de onderneming op de uitsluitingslijst te plaatsen. Tijdens de verslagperiode is op de website van de Beheerder een lijst gepubliceerd met ondernemingen die op grond van dergelijke controverses zijn uitgesloten. Deze lijst is hier gepubliceerd: <https://www.gsam.com/responsible-investing/en-INT/professional/themes/responsible-investing-policy-documents>.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses'.

5. Koolstofintensiteit

Het Fonds/Subfonds heeft de koolstofintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd gescreend. Conform de ambitie van het Fonds/Subfonds was de koolstofintensiteit van het Fonds/Subfonds beter dan die van de benchmark. De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitscore - ISS Scope 1 + 2'.

6. Afvalintensiteit

Het Fonds/Subfonds heeft de afvalintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd gescreend. Conform de ambitie van het Fonds/Subfonds was de afvalintensiteit van het Fonds/Subfonds beter dan die van de benchmark.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen ESG-rating ten opzichte van de index/benchmark'.

7. Waterintensiteit

Het Fonds/Subfonds heeft de waterintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd gescreend. Conform de ambitie van het Fonds/Subfonds was de waterintensiteit van het Fonds/Subfonds beter dan die van de benchmark.

De prestaties van dit kenmerk werden gemeten aan de hand van de indicator 'Gemiddelde gewogen waterintensiteitscore - Refinitiv'.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Indicator	Portfolio	Benchmark
Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses	6	Niet van toepassing
Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing
Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN	Deze beleggingen worden vermeden overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing
Gemiddelde gewogen waterintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume waterafvoer (in m3) per miljoen euro aan rendement)	3,648.13	5,578.49
Gemiddelde gewogen afvalintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume afval (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	7.93	499.23
Gemiddelde gewogen ESG-rating - NN IP ESG Corporate Lens (een hogere rating is beter dan een lagere rating)	64.21	59.78
Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitsscore - ISS Scope 1 + 2 (Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	85.24	169.85

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

Indicator	2022		2021	
	Portfolio	Benchmark	Portfolio	Benchmark
Het aantal emittenten waarbij engagement is uitgevoerd naar aanleiding van controverses	6	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Het uitsluiten van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen	Deze beleggingen zijn uitgesloten overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing		
Aantal emittenten dat betrokken is bij materiële schendingen van internationaal erkende normen, bijvoorbeeld: de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN-beginselen voor bedrijfsleven en mensenrechten en de Global Compact principes van de VN	Deze beleggingen worden vermeden overeenkomstig de beschrijving in de vorige vraag	Niet van toepassing		
Gemiddelde gewogen waterintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume waterafvoer (in m3) per miljoen euro aan rendement)	3,648.13	5,578.49		
Gemiddelde gewogen afvalintensiteit - Refinitiv (Totaalvolume afval (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	7.93	499.23		
Gemiddelde gewogen ESG-rating - NN IP ESG Corporate Lens (een hogere rating is beter dan een lagere rating)	64.21	59.78		
Gemiddelde gewogen koolstofintensiteitscore - ISS Scope 1 + 2 (Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (in ton) per miljoen euro aan inkomsten)	85.24	169.85		

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Tijdens de verslagperiode waren er nog geen Belangrijke ongunstige indicatoren (Principal Adverse Indicators, ofwel PAI's) van kracht. Tijdens de verslagperiode werd in het kader van de beleggingen van het Fonds/Subfonds echter rekening gehouden met elementen die verband houden met PAI's. Dit vond plaats aan de hand van portefeuillesamenstelling, RI-beperkingscriteria, actief eigenaarschap en de beleidsdocumenten van de Beheerder. Hoewel de verordening tijdens de verslagperiode in ontwikkeling was en de definitieve PAI-indicatoren aan het einde van de verslagperiode (juli 2022) werden gepubliceerd, kan een verband worden gelegd tussen het beleggingsselectieproces en een aantal verplichte PAI's. Er is specifiek rekening gehouden met de volgende PAI's:

- PAI 3: Broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin is belegd (via de portefeuillesamenstelling);

- PAI 4: blootstelling aan ondernemingen die actief zijn in de fossiele brandstoffensector (via beperkingscriteria, controverse engagement, thematische engagement en via stemmen);
- PAI 7: activiteiten die een negatieve impact hebben op gebieden met een gevoelige biodiversiteit (via thematische engagement);
- PAI 8: Lozingen in water (via portefeuillesamenstelling);
- PAI 10: schendingen van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (via beperkingscriteria, stemmen en controverse engagement);
- PAI 11: ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het UN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen (via controverse engagement);
- PAI 13: genderdiversiteit binnen de Raad van Bestuur (via stemmen en thematische engagement);
- PAI 14: blootstelling aan controversiële wapens (via beperkingscriteria).

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:
12/31/2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

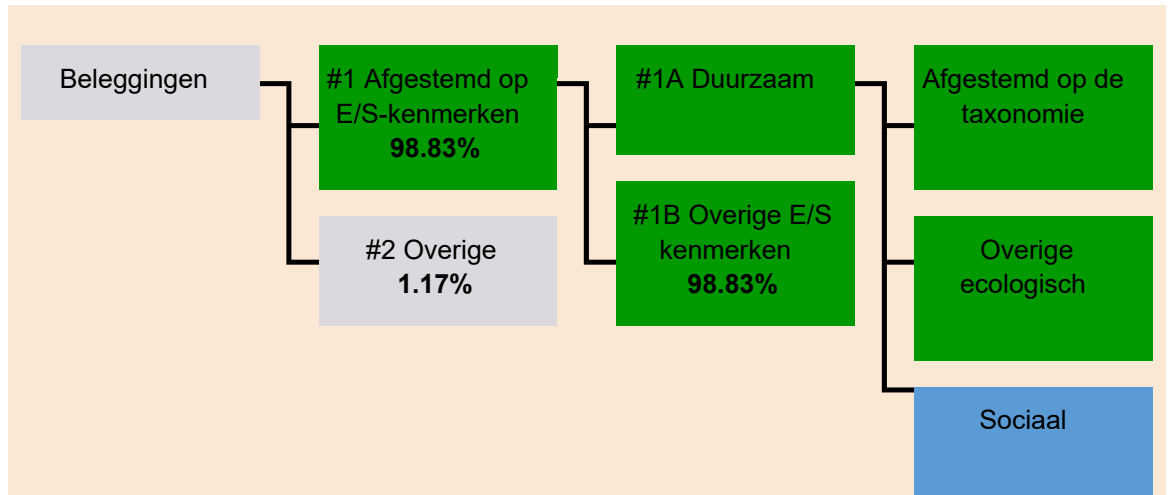
Largest investments	Sector	% Assets	Country
NESTLE SA	Consumer Staples	6.57	Switzerland
NOVO NORDISK CLASS B	Health Care	5.13	Denmark
ROCHE HOLDING PAR AG	Health Care	4.63	Switzerland
ASML HOLDING NV	Information Technology	4.53	Netherlands
SIEMENS N AG	Industrials	4.07	Germany
LOREAL SA	Consumer Staples	3.79	France
ALLIANZ	Financials	3.78	Germany
SAP	Information Technology	3.67	Germany
ZURICH INSURANCE GROUP AG	Financials	3.65	Switzerland
UNILEVER PLC	Consumer Staples	3.4	United Kingdom
SCHNEIDER ELECTRIC	Industrials	3.27	France
ESSILORLUXOTTICA SA	Health Care	3.23	France
NATIONAL GRID PLC	Utilities	3.03	United Kingdom
KERING SA	Consumer Discretionary	2.97	France
ASSA ABLOY CLASS B	Industrials	2.95	Sweden

De activaallocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en evenmin als duurzame belegging kwalificeren.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S- kenmerken** omvat:

- Subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% Assets
Health Care	18.56
Financials	17.39
Industrials	16.78
Consumer Staples	14.91
Information Technology	12.36
Consumer Discretionary	5.44
Communication Services	4.4
Materials	4.12
Utilities	3.03
Energy	2.64
Cash	0.38

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

0% Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR. Tijdens de verslagperiode beschikte de Beheerder niet over gegevens inzake Taxonomie-afstemming.

● Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen?

☐ Ja:

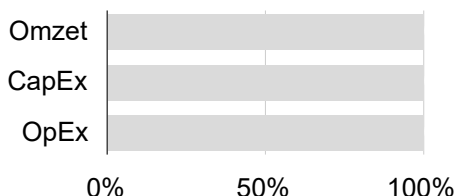
☐ In fossiel gas

☐ In kernenergie

☒ Nee

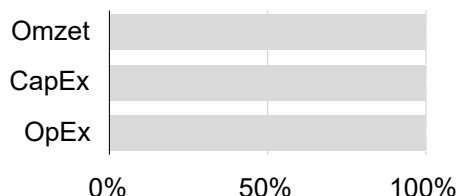
De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1. Afstemming op taxonomie van beleggingen met inbegrip van overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

2. Afstemming op taxonomie van beleggingen exclusief overheidsobligaties*

- Op taxonomie afgestemd: fossiel gas
- Op taxonomie afgestemd: kernenergie
- Op taxonomie afgestemd: geen fossiel gas en kernenergie
- Niet op taxonomie afgestemd

Dit diagram vertegenwoordigt 0% van de totale beleggingen

*Voor deze grafieken omvatten "overheidsobligaties" alle blootstellingen aan overheidsschulden.

zijn duurzame beleggingen met een

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete

milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing. Tijdens de verslagperiode heeft het Fonds/Subfonds geen expliciete toezegging gedaan om duurzame beleggingen te doen die in overeenstemming zijn met de SFDR.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De onder "overige" opgenomen beleggingen zijn contanten die worden gebruikt voor liquiditeitsdoeleinden en derivaten voor efficiënt portefeuillebeheer/beleggingsdoeleinden. Voor deze beleggingen golden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 1, promootte het Fonds/Subfonds tijdens de verslagperiode ecologische en sociale kenmerken via de volgende acties:

1. Het beperken van beleggingen in emittenten die zijn betrokken bij controversiële activiteiten en emittenten die controversieel gedrag vertonen
2. Hield rekening met ESG-factoren van elke emittent tijdens het besluitvormingsproces voor beleggingen
3. Naleving van goed ondernemingsbestuur, naleving van mensen- en arbeidsrechten, bescherming van het milieu en preventie van omkoping en corruptie;
4. Verkoos inclusie boven uitsluiting via engagement.
5. Koolstofintensiteitscreening
6. Afvalintensiteit
7. Waterintensiteit

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Referentiebenchmark zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële

product promootte.

● ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

● ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing. Dit Fonds/Subfonds werd actief beheerd en beschikte dan ook niet over een specifieke index die was aangewezen als referentiebenchmark om te bepalen of dit financiële product was afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promootte.

Disclaimer

Goldman Sachs Asset Management B.V., Goldman Sachs Asset Management Holdings B.V. of enige andere vennootschap binnen The Goldman Sachs Group Inc. aanvaarden enkel aansprakelijkheid met betrekking tot informatie in dit document indien die informatie misleidend, inaccuraat of inconsistent is met ofwel de relevante passages van de prospectus van het fonds ofwel de vermogensbeheerovereenkomst voor het mandaat. Dit document is correct op 31/12/2022.